EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 2.6.2021
COM(2021) 278 final

2021/0140 (CNS)

Predlog

UREDBA SVETA

o vzpostavitvi in delovanju ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma za preverjanje uporabe schengenskega pravnega reda in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1053/2013

{SEC(2021) 225 final} - {SWD(2021) 119 final} - {SWD(2021) 120 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Splošno ozadje

Schengensko območje[1] je med najpomembnejšimi dosežki Evropske unije. Povečalo je svobodo gibanja, saj omogoča gibanje več kot 420 milijonov ljudi brez nadzora na notranjih mejah ter čezmejno dostavo blaga in storitev, kar našim družbam prinaša pomembne družbene in gospodarske koristi.

Schengensko sodelovanje, ki se je med petimi državami članicami začelo v medvladnem okviru s podpisom „Schengenskega sporazuma“ 14. junija 1985, se je od njegovega začetka do danes močno razširilo. V zadnjih 35 letih je bila EU priča nenehnemu razvoju s ciljem dobro delujočega območja brez nadzora na notranjih mejah in okrepljenega medsebojnega zaupanja med državami članicami. Danes se srečuje z drugačno resničnostjo in drugačnimi izzivi kot takrat, ko je bilo ustanovljeno. Nestabilnost v soseščini Evrope in širše, begunska kriza leta 2015 in njene posledice, stalne teroristične grožnje ter pandemija COVID-19 so schengensko območje občutno obremenili in so bili za nekatere države članice razlog za ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah za daljše obdobje.

Za obravnavanje izzivov, s katerimi se srečuje schengensko območje, je predsednica Komisije Ursula von der Leyen leta 2020 v svojem govoru o stanju Unije napovedala strategijo o schengenskem območju[2]. V novem paktu o migracijah in azilu[3] je Komisija navedla, da bo schengenska strategija združevala zakonodajne in operativne pobude, katerih cilj je zagotoviti močnejše in odpornejše območje brez nadzora na notranjih mejah, hkrati pa okrepiti njegove strukture upravljanja in spremljanja. Ena takšnih pobud je pregled schengenskega ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma (v nadaljnjem besedilu: schengenski ocenjevalni mehanizem ali mehanizem).

Schengensko območje podpira obsežen sklop ukrepov, ki nadomeščajo odsotnost nadzora na notranjih mejah, omogočajo prosto gibanje in zagotavljajo visoko raven varstva in pravice. Schengenski pravni red zajema določbe, vključene v okvir Unije v skladu s Protokolom št. 19, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji (PEU) in Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU), skupaj z akti, ki jih nadgrajujejo ali so z njimi drugače povezani. Zato pravni red vključuje (1) ukrepe na zunanjih mejah (upravljanje zunanjih meja), (2) nadomestne ukrepe (skupna vizumska politika, policijsko sodelovanje, politika vračanja in schengenski informacijski sistem) in (3) trden ocenjevalni in spremljevalni mehanizem. Schengenski pravni red zajema tudi zahteve glede varstva podatkov in spoštovanja drugih temeljnih pravic. Zgoraj navedeni trije temeljni in dopolnjujoči se stebri podpirajo schengensko območje in omogočajo območje brez nadzora na notranjih mejah. Splošna stabilnost te zapletene strukture je odvisna od trdnosti posameznega stebra ter od skladnosti in povezanosti celotnega sistema.

Dobro delovanje schengenskega območja je odvisno od pravilnega in učinkovitega izvajanja skupnih pravil, tj. schengenskega pravnega reda, ter na splošno od vzajemnega zaupanja med

---

[1] Schengensko območje poleg držav članic vključuje tudi Islandijo, Norveško, Švico in Lihtenštajn (t. i. pridružene schengenske države). Irska ni del schengenskega območja, vendar schengenski pravni red delno uporablja od 1. januarja 2021. Bolgarijo, Hrvaško, Ciper in Romunijo zavezuje schengenski pravni red, vendar nadzor na notranjih mejah teh držav članic še ni bil odpravljen.

[2] Govor predsednice Ursule von der Leyen o stanju v Uniji na plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta, 16. september 2020.

[3] COM(2020) 609 final z dne 23. septembra 2020, str. 14–15.

državami članicami. Pomanjkljivo izvajanje ali neizvajanje v eni državi članici lahko vpliva na vse druge in posledično ogrozi schengensko območje. Spremljanje, kako države članice izvajajo schengenski pravni red, in nadaljnje ukrepanje, ki temelji na splošno priznanih priporočilih za izboljšave, sta ključna elementa schengenskih struktur upravljanja. Pogodbenice so že leta 1998 v okviru Schengenske konvencije ustanovile stalni odbor, pooblaščen za ugotavljanje pomanjkljivosti pri izvajanju schengenskega pravnega reda in predlaganje rešitev[4]. Po vključitvi schengenskega pravnega reda v pravni okvir EU je bil sklep o ustanovitvi stalnega odbora nadomeščen z Uredbo Sveta (EU) št. 1053/2013[5] (v nadaljnjem besedilu: Uredba), ki je trenutno pravna podlaga za mehanizem. Uredba je začela veljati leta 2015.

Cilj schengenskega ocenjevalnega mehanizma je ohraniti visoko raven medsebojnega zaupanja med sodelujočimi državami članicami in tako prispevati k dobremu delovanju schengenskega območja z zagotavljanjem, da države članice dejansko uporabljajo schengenska pravila. Mehanizem bi moral te cilje doseči z nepristranskimi in objektivnimi ocenjevanji, s katerimi se lahko ugotovijo pomanjkljivosti pri uporabi zakonodaje v praksi in zagotovi, da se te pomanjkljivosti hitro odpravijo.

Čeprav lahko mehanizem pravno zajema celoten schengenski pravni red, v praksi Komisija skupaj z državami članicami določi področja politike za ocenjevanje za vsak večletni ocenjevalni cikel. Na podlagi te prakse sta prvi in drugi večletni ocenjevalni cikel zajemala posebna ocenjevanja izvajanja ukrepov na področjih upravljanja zunanjih meja, vračanja, skupne vizumske politike, policijskega sodelovanja, schengenskega informacijskega sistema (SIS), varstva podatkov in neobstoja nadzora na notranjih mejah. Druga področja politike, ki spadajo v schengenski pravni red, bi bila lahko v prihodnosti del mehanizma, če bi bilo tako odločeno v večletnem ocenjevalnem programu, ki ga je določila Komisija. V tem okviru in na podlagi te prakse mehanizem zajema tudi pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah, zakonodajo o strelnem orožju in politiko drog, vendar le z namenom, da se ugotovi, ali je država članica pripravljena uporabiti schengenski pravni okvir v celoti ali delno.

V skladu z Uredbo je Komisija odgovorna za splošno usklajevanje in organizacijo ocenjevanja in spremljanja, hkrati pa Evropski parlament in nacionalne parlamente obvešča o rezultatih ocenjevanj. V skladu s členom 70 PDEU ostaja mehanizem skupna odgovornost: Komisija izvaja ocenjevanja skupaj s strokovnjaki držav članic in s podporo organov, uradov in agencij Unije. Ta pristop medsebojnega preverjanja je ključnega pomena za zagotavljanje odgovornosti, lastništva rezultatov in medsebojnega zaupanja. Strokovnjaki držav članic preverjajo, kaj počnejo njihovi kolegi, priporočajo rešitve in pozivajo k izvajanju ukrepov, če jih država članica ne izvaja. Poleg tega je Svet vključen v postopek odločanja, ko gre za sprejemanje priporočil na predlog Komisije.

- **Razlogi za predlog in njegovi cilji**

Glede na izzive, s katerimi se schengensko območje srečuje v zadnjih letih, in vlogo mehanizma pri upravljanju schengenskega območja je pomembno, da bo mehanizem še naprej ustrezal namenu in v celoti dosegel svoj potencial, da se bo lahko prilagodi nedavnim

[4] Sklep Izvršnega odbora z dne 16. septembra 1998 o ustanovitvi stalnega odbora Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma (SCH/Com-ex (98)26 def.) (UL L 239, 22.9.2000, str. 138).

[5] Uredba Sveta (EU) št. 1053/2013 z dne 7. oktobra 2013 o vzpostavitvi ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma za preverjanje uporabe schengenskega pravnega reda in razveljavitvi Sklepa Izvršnega odbora z dne 16. septembra 1998 o ustanovitvi stalnega odbora o ocenjevanju in izvajanju Schengenskega sporazuma (UL L 295, 6.11.2013, str. 27).

zakonodajnim spremembam, obravnaval nove izzive in vključil nove države članice, ki v celoti ali delno uporabljajo schengenski pravni red.

V skladu s členom 22 Uredbe mora Komisija v šestih mesecih po sprejetju vseh ocenjevalnih poročil v okviru prvega večletnega ocenjevalnega programa (2015–2019) opraviti pregled delovanja Uredbe. Komisija je 25. novembra 2020 predstavila pregled v poročilu[6] in priloženem delovnem dokumentu služb Komisije[7], ki zajema vse elemente Uredbe, vključno z delovanjem postopkov za sprejemanje aktov v okviru mehanizma.

Pri pregledu je bilo ugotovljeno, da je mehanizem prinesel vidne izboljšave. Države članice na splošno ustrezno izvajajo schengenski pravni red, resne pomanjkljivosti pa so bile ustrezno odpravljene. Pregled potrjuje, da je mehanizem kot tak trden okvir za ocenjevanje in spremljanje izvajanja schengenskega pravnega reda.

Vendar pregled ugotavlja pomembne pomanjkljivosti v zapletenem procesu mehanizma, postopek ocenjevanja ter nadaljnje ukrepanje in izvajanje akcijskih načrtov pa vzamejo preveč časa. Priporočila Sveta se tudi niso izkazala za dovolj učinkovito orodje za zagotovitev sprejetja hitrih ukrepov v državah članicah, saj tehnična narava postopka ne omogoča zadostnega političnega pritiska za ukrepanje. Medtem ko so bile pri ocenjevanjih ugotovljene resne pomanjkljivosti v desetih ocenjevalnih obiskih[8], je ministrska razprava potekala le enkrat, in sicer zaradi resnih pomanjkljivosti Grčije pri upravljanju zunanjih meja.

Zdi se, da mehanizem tudi ne ustvarja dovolj zaupanja v državah članicah, saj je več držav članic v zadnjih petih letih podaljševalo nadzor na notranjih mejah kljub pozitivnim ocenam pri upravljanju zunanjih meja, policijskemu sodelovanju in schengenskem informacijskem sistemu ter splošni oceni, da države članice ustrezno izvajajo schengenski pravni red. Poleg tega je v pregledu ugotovljeno, da trenutna togost mehanizma ne omogoča prilagajanja novim okoliščinam ter novim operativnim in zakonodajnim spremembam.

V pregledu je bilo ugotovljeno, da številne pomanjkljivosti mehanizmu preprečujejo, da bi deloval tako učinkovito, kot bi lahko in kot bi moral, ter spodkopavajo njegov poln potencial. Te pomanjkljivosti so:

1. predolg postopek ocenjevanja (10–12 mesecev) in čas, v katerem države članice izvajajo priporočila (2 leti);
2. nezadostna zmogljivost držav članic, da prispevajo ustrezno število strokovnjakov za ocenjevanja, pri čemer pet držav članic zagotavlja tretjino vseh strokovnjakov, in kronično pomanjkanje strokovnjakov na določenih področjih politike;
3. neoptimalna uporaba in učinkovitost nenapovedanih obiskov ter drugih orodij za ocenjevanje in spremljanje, zlasti tematskih ocenjevanj;
4. počasno nadaljnje ukrepanje in izvajanje akcijskih načrtov ter pomanjkanje celovitega in skladnega pristopa za spremljanje izvajanja ter,
5. z izjemo ocenjevanja pravice do varstva osebnih podatkov, ocena spoštovanja temeljnih pravic pri izvajanju schengenskega pravnega reda ni dovolj vključena v mehanizem.

---

6 Poročilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o delovanju schengenskega ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma v skladu s členom 22 Uredbe Sveta (EU) št. 1053/2013. COM(2020) 779 final.

7 SWD(2020) 327 final.

8 Kot je razvidno iz petletnega pregleda, so bile z mehanizmom ugotovljene resne pomanjkljivosti v desetih ocenjevanjih na treh področjih: upravljanje zunanjih meja (Grčija, Islandija, Španija in Švedska); skupna vizumska politika (Finska in Nizozemska); schengenski informacijski sistem (Belgija, Francija, Španija in Združeno kraljestvo).

Pregled je pokazal, da bi se nekatere od teh pomanjkljivosti lahko obravnavale na operativni ravni, za druge pa bi bile potrebne zakonodajne spremembe.

Tako Evropski parlament kot Svet sta poudarila potrebo po reformi mehanizma. Evropski parlament v svoji resoluciji iz leta 2017[9] in Svet v posvetovanju, ki ga je finsko predsedstvo začelo leta 2019[10], sta pozvala Komisijo, naj ukrepa. Nedavno je Svet sprejel sklepe o mehanizmu[11] in pozval Komisijo, naj predstavi pobude za izboljšanje splošne učinkovitosti mehanizma in zagotovi, da bo ostal prožen in prilagodljiv spreminjajočim se okoliščinam in spremembam schengenskega pravnega reda z namenom obravnavanja novih izzivov in prilagajanja novi realnosti.

Na podlagi sklepnih ugotovitev iz petletnega pregleda je Komisija ugotovila, da je zgoraj navedene pomanjkljivosti mogoče strniti v **tri medsebojno povezane izzive**:

– omejena strateška osredotočenost in velika razdrobljenost, ki preprečujeta pregled nad delovanjem schengenskega območja kot celote, ki bi sicer lahko olajšal politično razpravo;

– nezadostna sposobnost opredelitve novih okoliščin, zakonodajnih in operativnih sprememb, prilagajanja navedenemu in hitrega odzivanja na navedeno ter

– počasno sprejemanje in izvajanje popravnih ukrepov s sistemom vsak z vsakim, ki ne izvaja pričakovanega pritiska.

Na podlagi prispevkov ustreznih deležnikov v spremljevalni oceni učinka je Komisija opredelila več možnosti politike, povzete v oddelku 3, katerih namen je povečati učinkovitost mehanizma in s tem zagotoviti preglednejše, učinkovitejše in doslednejše izvajanje schengenskega pravnega reda.

Za obravnavanje zgoraj navedenih težav je namen tega predloga naslednji: (1) povečati strateško osredotočenost mehanizma in zagotoviti bolj sorazmerno uporabo različnih orodij za ocenjevanje; (2) skrajšati in poenostaviti postopke, da bo proces učinkovitejši in uspešnejši, ter povečati medsebojni pritisk; (3) optimizirati sodelovanje strokovnjakov držav članic in sodelovanje z organi, uradi in agencijami Unije ter (4) okrepiti ocenjevanje spoštovanja temeljnih pravic v okviru schengenskega pravnega reda. Ti cilji bodo doseženi zlasti z naslednjim pristopom:

(1) Povečati strateško osredotočenost mehanizma in zagotoviti bolj sorazmerno in strateško uporabo različnih orodij za ocenjevanje in spremljanje

– **Povečanje prožnosti za prilagoditev področja uporabe posebnih ocenjevanj in prednostnih nalog ocenjevanja novim razmeram v schengenskem pravnem redu** z izbrisom trenutnega seznama posebnih področij politike, ki jih je treba oceniti, in z vzpostavitvijo postopka za odločanje o prednostnih področjih na začetku vsakega ocenjevalnega cikla. V skladu z veljavno uredbo je bila vsaka država članica ocenjena na šestih področjih politike v okviru šestih posameznih ocenjevanj, katerih rezultat je bilo šest ocenjevalnih poročil in šest sklopov priporočil. Vendar ta področja politike niso več popolnoma prilagojena novim razmeram. Nova serija sistemov informacijske tehnologije bo na primer začela delovati leta 2023 in bo dopolnjevala schengenski informacijski sistem. Zaradi sprememb pravnega reda na področju varnosti bo treba pri ocenjevanjih upoštevati dodatne elemente, zlasti pri policijskem sodelovanju. Različna področja politike so glede na zakonodajne

[9] Poročilo o letnem poročilu o delovanju schengenskega območja (2017/2256(INI)).

[10] Dokument Sveta 13244/2019.

[11] Dokument Sveta 7939/21.

spremembe vedno bolj medsebojno povezana in soodvisna (na primer schengenski informacijski sistem in vračanje ali schengenski informacijski sistem in policijsko sodelovanje). Zato združevanje ocenjevanj v ocenjevanja na posebnih področjih politike morda ni najprimernejši način za ocenjevanje teh medsebojno povezanih dejavnosti. Z izbrisom seznama področij politike predlog različno povečuje prožnost pri združevanju ocenjevanj in omogoča ocenjevanje različnih vidikov ali morebitnih novih elementov, kar mehanizmu omogoča, da se hitro prilagodi dinamični naravi schengenskega pravnega reda. Hkrati ustvarja pravno varnost glede postopka dogovora o prednostnih nalogah ocenjevanja na začetku vsakega ocenjevalnega cikla.

– **Ustvarjanje prožnega načrtovanja programov.** Poleg tega se s predlogom ustvarja prožen zakonodajni okvir za načrtovanje programov. Prilagajajo se pravila o večletnem in letnem načrtovanju programov, da se lahko ti hitreje odzovejo na nastajajoče težave in izzive, z zmanjšanjem podrobnosti, ki so trenutno vključene v večletne in letne programe ocenjevanja, in z zmanjšanjem potrebe po spremembah.

– **Postopno približevanje k celovitim ocenjevanjem na osnovi tveganj.** Predlog uvaja obveznost upoštevanja rezultatov prejšnjih ocenjevanj ter drugih ocenjevalnih in spremljevalnih mehanizmov na ravni Unije in na nacionalni ravni (npr. ocena ranljivosti agencije Frontex ali Evropske večdisciplinarne platforme proti grožnjam kriminala (EMPACT)). Poleg tega (kot je razloženo spodaj) uvaja dodatne obveznosti, v skladu s katerimi se lahko od organov, agencij in uradov Unije po potrebi zahtevajo ocene tveganja in spremljanje razmer. Nov prožen okvir in dodatne obveznosti bi sčasoma na primer omogočili izvedbo celovitega ocenjevanja držav članic na podlagi tveganj, ki bi zajemala samo elemente, opredeljene z analizo tveganja in spremljanjem razmer, z enim samim ocenjevanjem na državo članico, ki bi zajelo vsa ustrezna področja politike v eno ocenjevalno poročilo. Omogočili bi tudi sočasno ocenjevanje več držav članic, ki se srečujejo z enakimi izzivi.

– **Zagotavljanje, da pri ocenjevanju izvajanja schengenskega pravnega reda v državi članici ne bo vrzeli.** Ker se schengenski pravni okvir spreminja in postaja vse bolj zapleten, se države članice obračajo na druge akterje, da bi jim zagotovili podporo pri izvajanju nalog, za katere so pristojne. To na primer velja za zasebna podjetja na področju vizumske politike (na primer zunanji ponudniki storitev) ali zunanjih meja (na primer letalske družbe ali letališča, ki jih upravljajo zasebna podjetja). Velja tudi za organe, agencije in urade Unije, katerih pooblastila so bila v zadnjih letih povečana, da bi zagotavljali podporo državam članicam, na primer pri izvajanju mejnih kontrol ali nadzora ali sekundarnih varnostnih kontrol. Ker si mehanizem prizadeva zagotoviti pregled nad stanjem v državi članici, predlog pojasnjuje, da lahko mehanizem podpira preverjanje dejavnosti organov, uradov in agencij Unije, če ti v imenu držav članic opravljajo funkcije, da bi pomagali pri operativni uporabi določb schengenskega pravnega reda. Zato cilj ni oceniti te organe, urade in agencije same po sebi. Preverjanje teh dejavnosti bo vključeno v ocenjevanje držav članic na podoben način kot do zdaj, če na primer med ocenjevanji na področju skupne vizumske politike skupine preverijo dejavnosti teh zasebnih podjetij (zunanji ponudniki storitev), ki sodelujejo pri sprejemanju vlog za izdajo vizumov, ali na zunanjih mejah, če skupine preverijo infrastrukturo letališča, ki ga upravlja zasebno podjetje. Ta vidik ocenjevanja se bo izvajal brez poseganja v pristojnosti, dodeljene Komisiji in ustreznim upravljavskim organom zadevnih agencij, uradov in organov, ter ob doslednem upoštevanju teh pristojnosti. Če se pri ocenjevanjih ugotovijo pomanjkljivosti v zvezi z dejavnostmi, ki jih izvajajo ali

podpirajo organi, uradi ali agencije Unije, bo Komisija o tem obvestila ustrezne upravljavske organe.

– Podaljšanje **ocenjevalnega cikla s pet na sedem let** omogoča, da se države članice v sedemletnem ocenjevalnem ciklu ocenijo vsaj dvakrat. To bi omogočilo tudi bolj uravnoteženo, prožno in strateško uporabo vseh razpoložljivih orodij za ocenjevanje in spremljanje, s čimer bi se zagotovilo okrepljeno in bolj ciljno usmerjeno spremljanje držav članic.

– **Krepitev oblik in metod dejavnosti ocenjevanja in spremljanja.** Načrtovani redni obiski so še naprej glavna metoda ocenjevanj, vendar bo mogoče povečati delež nenapovedanih obiskov. Dejavnosti ocenjevanja in spremljanja bo mogoče izvajati na daljavo (na primer prek videokonference). „Tematska ocenjevanja“ bodo imela zaradi obveznosti izvajanja vsaj enega tematskega ocenjevanja na leto vse pomembnejšo vlogo. Do sedaj sta bili izvedeni le dve tematski ocenjevanji (eno je bilo povezano z nacionalnimi strategijami za integrirano upravljanje meja, drugo pa s schengenskim sodelovanjem na lokalni ravni na področju skupne vizumske politike). Določbe o dejavnostih spremljanja (ponovni obiski in novo orodje, imenovano preveritveni obiski) so jasnejše in prožnejše.

– **Za nenapovedana ocenjevanja predhodno obvestilo praviloma ne bi bilo potrebno.** To bi zagotovilo boljšo uporabo nenapovedanih ocenjevanj, zlasti ocenjevanj, ki se opravijo z namenom, da se prouči skladnost z obveznostmi iz schengenskega pravnega reda, zlasti kot odziv na navedbe težav, ki pomembno vplivajo na delovanje schengenskega območja, ali resne domneve o kršitvah temeljnih pravic. Omejeno predhodno obvestilo se bo še naprej uporabljalo za nenapovedane obiske, katerih namen je izvajanje „naključnega sistematskega pregleda“ izvajanja schengenskega pravnega reda v državah članicah. Nenapovedani obiski ne bodo predmet načrtovanja programov in jih je mogoče organizirati v kratkem času, odvisno od okoliščin.

– **Letna poročila o rezultatih izvedenih ocenjevanj in stanje v zvezi z ukrepi za odpravo pomanjkljivosti, ki so jih sprejele države članice, predvideni s to uredbo, bi morala biti del letnega „poročila o stanju schengenske ureditve“.** Ključno je, da politična razprava celovito zajema vse elemente zapletene strukture, ki podpira ustrezno delovanje schengenskega območja. V ta namen bo Komisija ponovno začela sprejemati „poročilo o stanju schengenske ureditve“, ki bo podlaga za razprave na nedavno ustanovljenem schengenskem forumu. Schengenska ocenjevanja, razmere v zvezi z neobstojem nadzora na notranjih mejah in stanje izvajanja priporočil bodo pomemben del tega poročila.

(2) Skrajšati in poenostaviti postopke, da bo proces učinkovitejši in uspešnejši, ter povečati medsebojni pritisk

– **Znatna pospešitev postopka ocenjevanja z jasnimi postopkovnimi roki.** Praviloma bo Komisija ocenjevalna poročila in priporočila sprejela z enotnim aktom **v štirih mesecih** po dejavnosti ocenjevanja (in celo hitreje, če bodo pri ocenjevanju ugotovljene resne pomanjkljivosti). To ne bi le zagotovilo večje jasnosti glede vzročne zveze med ugotovitvami iz poročila in priporočili, temveč bi tudi pospešilo postopek. Preprečilo bi zamude pri sprejemanju priporočil, kar se zdaj dogaja v dvostopenjskem postopku odločanja (tj. ocenjevalna poročila, ki jih je sprejela Komisija, in priporočila, ki jih je sprejel Svet). Polno sodelovanje Sveta v postopku ocenjevanja in priporočil je še naprej zagotovljeno s postopkom pregleda (pozitivno

mnenje schengenskega odbora, v katerem sodelujejo vse države članice in glasujejo o enotnem aktu, ki vsebuje rezultate ocenjevanja in tudi priporočila).

– **Povečanje medsebojnega pritiska z osredotočanjem pristojnosti odločanja Sveta na politično pomembne primere in s povečanjem njegove vloge pri nadaljnjem ukrepanju in spremljanju izvajanja priporočil.** Čeprav je bil sedanji dvostopenjski postopek namenjen spodbujanju politične razprave na ravni Sveta in izvajanju medsebojnega pritiska v primeru resnih pomanjkljivosti ali če država članica ne izvaja priporočil, so dosedanje izkušnje jasno pokazale, da z uporabo tega pristopa v vseh primerih in za vsa poročila ni bil dosežen predvideni cilj, se je pa znatno podaljšal postopek in povečala njegova zapletenost, kar je ogrozilo njegovo učinkovitost.

Države članice so že močno vpletene v postopek ocenjevanja (izvajanje ocenjevanj s Komisijo, soustvarjanje ocenjevalnih poročil in osnutkov priporočil) in postopek sprejemanja ocenjevalnega poročila na podlagi postopka pregleda odbora. Poleg tega je večina težav, ugotovljenih med ocenjevanji, tehnične in ne politične narave. Velika delovna obremenitev v Svetu (proučitev 40 poročil na leto in izvedbeni sklepi Sveta na podlagi proučitve z več sto priporočili) ter zelo podrobna in lokalna narava priporočil sta onemogočila resnično razpravo. Petletni pregled je pokazal, da Svet v vsakem primeru sprejme priporočila, vendar ni ustvaril pričakovanega medsebojnega pritiska, mehanizem pa ni bil podlaga za politično razpravo o stanju schengenske ureditve. Tudi ko so bile z mehanizmom ugotovljene resne pomanjkljivosti, so razprave o ugotovitvah na ministrski ravni potekale le enkrat. Poleg tega ima Svet zelo omejeno vlogo pri nadaljnjem ukrepanju in spremljanju izvajanja akcijskih načrtov držav članic.

S predlagano spremembo se skušajo te pomanjkljivosti odpraviti, in sicer z zagotovitvijo, da Svet sprejme priporočila v primerih, za katere se šteje, da imajo največjo dodano vrednost in učinek na usmerjanje politične razprave o zadevah splošnega pomena za delovanje schengenskega območja. Ti primeri so naslednji: tematska ocenjevanja, „prva ocenjevanja“ (pri odločanju, ali je država članica pripravljena uporabljati schengenski pravni red v celoti ali na določenem območju) in v primeru resnih pomanjkljivosti z namenom, da se poveča medsebojni pritisk in okrepi politična razprava na ravni Sveta. Hkrati je predlagana poenostavitev postopkov za primere, ki so bolj tehnične narave.

Predlog tudi znatno povečuje vlogo Sveta pri nadaljnjem ukrepanju in spremljanju napredka teh primerov, prav tako pa zagotavlja stopnjevalni mehanizem, če ni napredka. Zlasti v primeru resnih pomanjkljivosti bo Svet določil roke za izvajanje priporočil, in pogostost poročil o napredku zadevne države članice, ki bo morala ta poročila o napredku predložiti Komisiji in Svetu. Svet bo moral izraziti svoje stališče o poročilu Komisije po ponovnem obisku, pa tudi o dokončanju akcijskih načrtov. Podobne določbe se uporabljajo za dokončanje akcijskih načrtov, povezanih s „prvimi ocenjevanji“.

Poleg tega bo imel Svet v vseh primerih pomembnejšo vlogo v fazi spremljanja: predlog določa, da bo Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu poročala o stanju izvajanja akcijskih načrtov vsaj dvakrat letno. Poleg tega bo Komisija letno sprejela tudi izčrpno poročilo o opravljenih ocenjevanjih, o katerem bi moral razpravljati Svet, da bi sprejel sklepe v zvezi s tem. Nazadnje bo Komisija Svet obvestila, če država članica ne bo dosegla ustreznega napredka pri izvajanju akcijskega načrta.

– Krepitev in pospeševanje določb v zvezi s primeri, ko se z ocenjevanji ugotovi **resna pomanjkljivost**: uveden je **skrajšan postopek** za resno pomanjkljivost, da se zagotovi takojšnja odprava ugotovljenih pomanjkljivosti. Predlog v normativno besedilo vključuje opredelitev resnih pomanjkljivosti iz veljavnih smernic za ocenjevanje schengenske ureditve, da se poveča pravna varnost in zagotovi skupno razumevanje pojma. **Ocenjena država članica bo morala takoj začeti izvajati ukrepe** za odpravo pomanjkljivosti, še preden je poročilo sprejeto, in o sprejetih ukrepih nemudoma obvestiti Komisijo in države članice. V primeru resne pomanjkljivosti bi moral Svet sprejeti priporočila v **dveh mesecih in pol po končani dejavnosti ocenjevanja**; ponovni obisk za preverjanje izvajanja ukrepov za odpravo pomanjkljivosti bo potekal najpozneje eno leto po oceni (lahko tudi prej, odvisno od rokov za izvedbo ukrepov za odpravo pomanjkljivosti, ki jih določi Svet); Komisija bo o obstoju resne pomanjkljivosti nemudoma obvestila Svet in Evropski parlament zaradi podrobnejšega političnega nadzora, kot je prikazano v prejšnji točki.

– **Izbris in poenostavitev določb, ki ustvarjajo nepotrebne postopkovne ovire.** Predlog naj ne bi več zahteval, da se ocenjevalna poročila obravnavajo kot dokumenti „EU Restricted“. Ta sprememba bo povečala preglednost, poenostavila in pospešila postopek, tako da bo omogočila hitrejšo obravnavo poročil in olajšala njihov prenos nacionalnim parlamentom in Evropskemu parlamentu[12]. Vendar naj bi bila ocenjevalna poročila obravnavana kot „občutljiva“[13], države članice pa naj bi imele možnost zahtevati njihovo tajnost. Predlog naj bi poenostavil **oceno zadostnosti** akcijskih načrtov držav članic: Komisija ne bo več sprejemala sporočila o ocenah, naj bi pa še naprej obveščala zadevno državo članico (in Svet) o svojih ugotovitvah, na primer z uradnim dopisom. Nazadnje, z zmanjšano **pogostostjo poročil o nadaljnjem ukrepanju** (člen 16(3) in (4) na podlagi zahteve, da se poročilo o napredku predloži vsakih šest mesecev namesto vsake tri mesece, kot velja trenutno, naj bi se zmanjšalo splošno upravno breme za države članice.

(3) Okrepiti ocenjevanje spoštovanja temeljnih pravic v okviru schengenskega pravnega reda

– Nadalje **okrepiti ocenjevanje temeljnih pravic pri izvajanju schengenskega pravnega reda** (poleg varstva podatkov, ki je ocenjeno kot posebno področje politike) v celotnem mehanizmu, vključno s predložitvijo več analiz tveganja s strani Agencije Evropske unije za temeljne pravice; okrepiti sklicevanje na temeljne pravice v določbi o usposabljanju in v Uredbo vključiti posebno določbo glede uporabe **dokazov, ki jih predložijo tretje osebe**, vključno z nacionalnimi spremljevalnimi mehanizmi, pa tudi možnost izvajanja nenapovedanih ocenjevanj brez predhodnega obvestila, če obstajajo znaki o resnih kršitvah temeljnih pravic.

(4) Optimizirati sodelovanje strokovnjakov držav članic in sodelovanje z organi, uradi in agencijami Unije ter sinergije z drugimi ocenjevalnimi in spremljevalnimi mehanizmi za bolj ciljno usmerjena, strateška in prilagojena ocenjevanja

– **Oblikovanje nabora strokovnjakov** Trenutno Komisija poziva k imenovanju strokovnjakov pred vsakim ocenjevanjem (tri mesece pred določenim ocenjevanjem). To je zelo zamuden postopek in države članice ne morejo vedno imenovati

[12] Evropski parlament in nevladne organizacije so pozvali k lažjemu dostopu do ocenjevalnih poročil.

[13] Zlasti v zvezi z uporabo Uredbe (ES) št. 1049/2001 o dostopu do dokumentov.

zadostnega števila usposobljenih strokovnjakov, saj imajo po trenutnem postopku zelo malo časa za načrtovanje. V takih primerih mora Komisija večkrat podaljšati razpise za strokovnjake za ocenjevanje. Poleg tega kronično primanjkuje strokovnjakov na določenih področjih politike.

Ta sistem bo nadomeščen z letnim razpisom za imenovanje strokovnjakov v nabor strokovnjakov. Države članice bodo morale na leto imenovati vsaj enega strokovnjaka za vsako področje politike, opredeljeno v večletnem ocenjevalnem programu (npr. za vizume, upravljanje zunanjih meja, vračanje, varstvo podatkov), in zagotoviti njihovo razpoložljivost za ocenjevanja. Komisija bo potrdila izbor strokovnjakov v nabor strokovnjakov in redno posodabljala seznam strokovnjakov v naboru. Nabor strokovnjakov bo nato glavni vir schengenskih ocenjevalcev za posebna ocenjevanja (tj. oblikovanje skupin za posebna ocenjevanja), prav tako pa bo močno olajšal organizacijo nenapovedanih obiskov. Pri oblikovanju skupin se bosta ustrezno upoštevali zmogljivost nacionalnih uprav in potreba po zagotavljanju geografske uravnoteženosti. Imenovanje v nabor strokovnjakov ne pomeni, da bodo ves čas potrebni vsi strokovnjaki iz nabora. Skupina bo zagotovila, da bodo skupine lažje oblikovane, poleg tega pa bo zagotovila večjo predvidljivost in prožnost Komisiji in strokovnjakom držav članic, saj bo načrtovanje ocenjevanj dovolj čas vnaprej porazdeljeno na vse države članice. Pred vsakim ocenjevanjem se lahko Komisija obrne neposredno na posamezne strokovnjake v naboru, da ustanovi skupine, kar močno poenostavi inpospeši postopek. Pri ustanavljanju posebnih skupin bi morala Komisija v največji možni meri zagotoviti tudi geografsko uravnoteženost. Če je za posebno ocenjevanje potreben določen profil in strokovnjaka iz nabora ni mogoče mobilizirati, Komisija še vedno lahko uporabi posebne razpise za strokovnjake. Vzpostavitev nabora strokovnjakov bi dolgoročno omogočila ustanovitev interdisciplinarne skupine za ocenjevanje vseh ustreznih področij schengenskega pravnega reda.

– **Krepitev sodelovanja z agencijo Frontex, agencijo eu-LISA, Europolom, Agencijo Evropske unije za temeljne pravice in Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov.** Predlog določa, da mora biti sodelovanje vzajemno, tako da lahko te agencije in organi uporabljajo tudi informacije, zbrane v postopku ocenjevanja. Komisija bo lahko od organov in agencij pridobila tudi več informacij in rezultate analize tveganja.

Predlog tudi **povečuje sinergije z ocenjevalnimi in spremljevalnimi mehanizmi**, ki jih izvajajo agencije in organi Unije. V zadnjih letih so bili na ravni EU in nacionalni ravni vzpostavljeni drugi mehanizmi za nadzor kakovosti in spremljanje, ki lahko dopolnjujejo mehanizem. Predlog določa večjo skladnost in sinergije z dejavnostmi agencije Frontex in zlasti s postopkom ocenjevanja ranljivosti. Ocena ranljivosti, ki jo izvaja agencija Frontex, je dopolnilni instrument schengenskega ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma za zagotavljanje nadzora kakovosti na ravni EU in stalne pripravljenosti na evropski in nacionalni ravni za odzivanje na morebitne izzive na zunanji meji. Iz ocene ranljivosti je razvidna operativna zmogljivost države članice na področju zunanjih meja, njen namen pa je opredelitev morebitnih pomanjkljivosti v sistemu. Je v prihodnost usmerjen pristop, katerega cilj je preprečiti krize. Komisija že izmenjuje rezultate postopka ocene ranljivosti s skupino strokovnjakov držav članic pred ocenjevanjem v skladu s členom 33

Uredbe (EU) 2019/1896[14] in je vzpostavila formalne poti za izmenjavo informacij z agencijo Frontex. Za dodatno povečanje sinergij so v predlogu posebne določbe za zagotovitev čim več informacij, zbranih v postopku ocenjevanja ranljivosti, da bi se ustvarila boljša slika razmer o delovanju schengenskega območja. Cilj je tudi v čim večjem obsegu preprečiti podvajanje prizadevanj in nasprotujočih si priporočil.

Ustrezen primer na drugih področjih politike, na katerih bo mogoče povečati sinergije v skladu novimi določbami, predvidenimi v predlogu, je Evropska večdisciplinarna platforma proti grožnjam kriminala ali nadzor, ki ga izvaja Komisija s podporo agencije eu-LISA v zvezi s pripravami držav članic na izvajanje ustreznih sistemov informacijske tehnologije. Nacionalni mehanizmi za nadzor kakovosti (ki jih spodbuja Uredba (EU) 2019/1896) bi lahko v prihodnosti postali prav tako pomembni, predlog pa določa temelje za zagotovitev sinergij in izmenjavo informacij. Poleg tega bi se pri ocenjevanjih upoštevali tudi rezultati neodvisnega spremljevalnega mehanizma, razvitega v skladu s predlogom, ki uvaja pregledovanje državljanov tretjih držav na zunanjih mejah.

Predlog določa ambiciozen rok za polno uporabo Uredbe (od [1. septembra 2022]).

Analiza Komisije, vključena v oceno učinka[15], ki je priložena temu predlogu in je povzeta v oddelku 3, je osnova tega predloga za celovit pregled Uredbe.

- **Skladnost z veljavnimi določbami s področja politike**

Ta predlog spremlja sporočilo z naslovom „Strategija za doseganje v celoti delujočega in odpornega schengenskega območja“[16], ki predstavlja celovit pristop za zagotovitev, da bo območje svobode, varnosti in pravice močnejše in odpornejše na prihodnje izzive in grožnje.

Mehanizem bi moral zagotoviti trden pravni okvir, ki bi zajemal vso nastajajočo zakonodajo, ki podpira delovanje schengenskega območja. V tem okviru je eden od specifičnih ciljev predloga povečati strateško osredotočenost v postopku ocenjevanja in spremljanja. To zahteva **zagotavljanje skladnosti z obstoječimi in prihodnjimi določbami, ki so oziroma bodo del schengenskega pravnega reda**. V ta namen mora biti mehanizem prilagojen spreminjajočemu se področju uporabe ustreznega prava EU. V zadnjih letih je Unija sprejela različne pobude za okrepitev in večjo odpornost schengenskega območja. Te spremembe vključujejo več novih elementov, zlasti v zvezi z upravljanjem zunanjih meja. Poleg schengenskega informacijskega sistema in vizumskega informacijskega sistema bodo do konca leta 2023 upravljanje zunanjih meja podpirali novi sistemi informacijske tehnologije, kot sta sistem vstopa in izstopa[17] ter Evropski sistem za potovalne informacije in odobritve[18]. Poleg tega bo med ustreznimi zbirkami podatkov zagotovljena interoperabilnost[19]. Poleg tega bosta sprejetje predloga kodeksa EU o policijskem sodelovanju v okviru strategije EU za varnostno unijo[20] in sprejetje predolga za spremembo Zakonika o schengenskih mejah[21] za obravnavo izkušenj, pridobljenih med pandemijo COVID-19 in pri pogajanjih o predlogu za spremembo Zakonika o schengenskih mejah iz leta 2017, pozneje v letu 2021 pomembni pobudi za povečanje varnosti in ponovno vzpostavitev celovitosti schengenskega območja.

---

14 UL L 295, 14.11.2019, str. 1.
15 SWD(2021) 119 final.
16 COM(2021) 277 final.
17 Uredba (EU) 2017/2226 (UL L 327, 9.12.2017, str. 20).
18 Uredba (EU) 2018/1240 (UL L 236, 19.9.2018, str. 1).
19 Uredba (EU) 2019/817 (UL L 135, 22.5.2019, str. 27).
20 COM(2020) 605 final z dne 24.7.2020.
21 Uredba (EU) 2016/399 (UL L 77, 23.3.2016, str. 1).

Vloga agencij EU, ki sodelujejo pri izvajanju schengenskega pravnega reda, je postala še pomembnejša. Leta 2019 je bila ustanovitev evropske mejne in obalne straže, vključno z vzpostavitvijo 10 000 stalnih enot do leta 2027, ključni korak k dejanskemu evropskemu nadzoru zunanjih meja in postopni vzpostavitvi skupnega sistema EU za vračanje. Mandat Europola je na podlagi predloga Komisije z dne 9. decembra 2020 v postopku nadgradnje[22].

Kot je opisano zgoraj, nekateri pravni akti na različnih področjih politike, ki jih zajema mehanizem, vsebujejo lastna **orodja za ocenjevanje in spremljanje na evropski ali nacionalni ravni**. Zato je treba **ustvariti in zagotoviti sinergije, da se prepreči podvajanje** in da se čim bolj izkoristijo orodja za sektorsko spremljanje. Vzdrževanje in usklajevanje tega vzajemnega delovanja je pomemben element tega predloga. V zvezi s tem predlog vsebuje določbe za nadaljnje povečanje skladnosti, zlasti z dejavnostmi agencije Frontex in postopkom ocenjevanja ranljivosti. Mehanizem in priporočila v okviru mehanizma bi morali dopolnjevati priporočila v postopku ocenjevanja ranljivosti. Ustrezni primeri na drugih področjih politike, na katerih bo mogoče povečati sinergije, so EMPACT (prednostni ukrepi na področju policijskega sodelovanja) ali uradnik za temeljne pravice agencije Frontex (spremljanje skladnosti s temeljnimi pravicami na zunanjih mejah s strani agencije Frontex). Nacionalni mehanizmi za nadzor kakovosti (ki jih spodbuja Uredba (EU) 2019/1896), tj. „nacionalni“ schengenski ocenjevalni in spremljevalni mehanizmi, bi lahko v prihodnosti postali prav tako pomembni. Poleg tega bi se pri ocenjevanjih upoštevali tudi rezultati nacionalnega neodvisnega spremljevalnega mehanizma, razvitega v skladu s predlogom, ki uvaja pregledovanje državljanov tretjih držav na zunanjih mejah[23].

Predlog je bil pripravljen tako, da je skladen z obstoječimi določbami na področju politike (tj. političnimi področji, zajetimi v schengenskem pravnem redu), prav tako pa so bile ustrezno upoštevane tekoče in načrtovane pobude, ki še ne veljajo. Na splošno lahko pobuda z boljšim povezovanjem različnih področij politike okrepi učinkovitost celostnega pristopa, predlaganega v strategijah Komisije, in okrepi dopolnjevanje vseh orodij, razvitih v okviru novih zakonodajnih prizadevanj.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlog je skladen s cilji in pobudami, predvidenimi v strategiji EU za varnostno unijo, ki presegajo schengenski pravni red, kot je predlog za okrepitev avtomatizirane izmenjave pomembnih kategorij podatkov v okviru sklepov Sveta k Prümski pogodbi[24], in s prihodnjimi pobudami v okviru strategije EU za boj proti organiziranemu kriminalu 2021–2025[25]. Prav tako je skladen s pobudami, vključenimi v novi pakt o migracijah in azilu[26].

Zunaj območja svobode, varnosti in pravice schengensko območje prispeva k delovanju enotnega trga, njegovo oblikovanje pa je evropski družbi[27] prineslo socialne in gospodarske koristi na številnih področjih, od trgovine do zaposlovanja, izobraževanja, kulture, turizma, prevoza in drugega. Ukrepi za povečanje učinkovitosti mehanizma in s tem za boljše delovanje schengenskega območja so po svoji naravi skladni tudi s cilji teh področij politike. Motnje zaradi pandemije COVID-19 so bolje kot katera koli prejšnja kriza pokazale, kako

22 COM(2020) 796 final.

23 COM(2020) 612 final. Glej člen 7.

24 Sklep Sveta 2008/615/PNZ o poglobitvi čezmejnega sodelovanja, zlasti na področju boja proti terorizmu in čezmejnemu kriminalu, ter Sklep Sveta 2008/616/PNZ o izvajanju Sklepa 2008/615/PNZ.

25 SWD(2021) 74 final z dne 14.4.2021.

26 COM(2020) 605 final.

27 Leta 2016 je bilo ocenjeno, da bi popolna ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah povzročila takojšnje neposredne stroške v razponu med 5 in 18 milijardami EUR letno (COM(2016) 120 final, str. 3).

pomembno je ohraniti celovitost schengenskega območja. Dobro delujoče schengensko območje je bistvenega pomena za gospodarsko okrevanje po COVID-19. Trden in učinkovit mehanizem bo prispeval k temu in s tem k pozitivnim gospodarskim in socialnim učinkom, ki jih schengensko območje prinaša državljanom in podjetjem po Evropi.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Pravna podlaga tega predloga je člen 70 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Člen 70 posebej določa pristojnost Sveta, da na predlog Komisije sprejme ukrepe, ki določajo podrobnosti, po katerih države članice v sodelovanju s Komisijo objektivno in nepristransko ocenjujejo, kako organi držav članic izvajajo politike Unije na območju svobode, varnosti in pravice. Predlog razveljavlja in nadomešča Uredbo (EU) št. 1053/2013, ki prav tako temelji na tej določbi Pogodbe.

V skladu z izjavo[28] Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, ki je priložena Uredbi, bo predlog predložen Evropskemu parlamentu v posvetovanje, da bi se upoštevalo njegovo mnenje pred sprejetjem končnega besedila. Sprejeti pa ga je treba v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Člen 70 PDEU je pravna podlaga za ukrepe, po katerih države članice v sodelovanju s Komisijo objektivno in nepristransko ocenjujejo, kako organi držav članic izvajajo politike Unije na območju svobode, varnosti in pravice. Čeprav ta predlog prinaša številne spremembe, ne spreminja bistveno ciljev in področja uporabe mehanizma. Predlog je v okviru omejitev iz člena 70 PDEU.

Cilj predloga je še naprej razvijati in izboljševati obstoječi mehanizem ter povečati njegovo učinkovitost. Pregled uredbe, izveden leta 2020, je potrdil potrebo po trdnem mehanizmu na ravni EU. Dodana vrednost EU mehanizma še vedno izhaja predvsem iz delitve pristojnosti na Komisijo in države članice. To je trdna podlaga za gradnjo medsebojnega zaupanja. Ocenjevanja, opravljena na ravni EU, lahko zagotovijo pravočasno prepoznavanje pomanjkljivosti, ki izhajajo iz asimetrij, razhajanj in nepravilnega izvajanja schengenskega pravnega reda, ki bi sicer lahko ogrozili celovitost schengenskega območja. Poleg tega je medsebojni pritisk, ki se izvaja na ravni EU, potrebna spodbuda za zagotovitev, da države članice hitro odpravijo pomanjkljivosti, zlasti v primeru resnih pomanjkljivosti.

Poleg tega pobuda primerno upošteva načelo subsidiarnosti pri postavljanju temeljev za boljše usklajevanje z ocenjevanji, ki se izvajajo v okviru nacionalnih mehanizmov za nadzor kakovosti in spremljanje. Eden od ciljev je preusmeriti poudarek mehanizma na pomanjkljivosti, ki bi lahko imele škodljive učinke za dobro delovanje schengenskega območja kot celote. Vprašanja z omejenim področjem uporabe bi bilo treba obravnavati na nacionalni ravni. Ta pristop je skladen tudi z Uredbo (EU) 2019/1896, ki spodbuja razvoj nacionalnih mehanizmov za nadzor kakovosti v okviru komponent evropskega integriranega upravljanja meja.

Zato so za učinkovito odpravljanje pomanjkljivosti, ugotovljenih v pregledu in nadalje analiziranih v oceni učinka, potrebne zakonodajne spremembe.

[28] UL L 295, 6.11.2013, str. 37.

- **Sorazmernost**

V členu 5(4) Pogodbe o Evropski uniji je določeno, da ukrepi Unije vsebinsko in formalno ne smejo presegati tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev Pogodb. Izbrana oblika tega ukrepa mora omogočiti, da predlog doseže svoj cilj in se izvaja čim bolj učinkovito.

Mehanizem je bil vzpostavljen leta 2013 z Uredbo, saj ta posebni mehanizem, ki se izvaja na ravni EU in ki ga usklajuje Komisija, zahteva jasna pravila glede pristojnosti in postopkov. Predlagana pobuda pomeni pregled Uredbe in mora biti zato v obliki uredbe.

Kar zadeva vsebino, je bila v priloženi oceni učinka proučena sorazmernost glavnih novih vidikov (oddelek 7.3).

Cilj predloga je med drugim poenostaviti postopek ocenjevanja s poenostavitvijo sedanjega dvostopenjskega postopka odločanja, tako da Komisija praviloma ne bi sprejela le ocenjevalnih poročil, temveč tudi priporočila, in sicer z enotnim izvedbenim aktom (trenutno Komisija sprejema poročilo in predlog priporočil Sveta). Izkušnje iz preteklih let so pokazale, da sprejetje priporočil s strani Sveta znatno podaljša postopek (v povprečju 2–3 mesece), povečan obseg dela pa omejuje pooblastila Sveta, da izvaja potreben medsebojni pritisk in vodi splošne razprave o stanju schengenske ureditve. S spremenjenim pristopom se skušajo te pomanjkljivosti odpraviti sorazmerno z zagotavljanjem, da se priporočila Sveta sprejmejo v primerih, za katere se šteje, da imajo največjo dodano vrednost in učinek usmerjanja politične razprave o vprašanjih splošnega pomena za delovanje schengenskega območja, in sicer pri prvih ocenjevanjih in resnih pomanjkljivostih ter tematskih ocenjevanjih, hkrati pa se poenostavlja postopek v primerih bolj tehnične narave. Predlog tudi znatno povečuje vlogo Sveta pri nadaljnjem ukrepanju in spremljanju napredka teh primerov, prav tako pa zagotavlja stopnjevalni mehanizem, če napredka ni.

Zato nobena od sprememb, predlaganih v tej pobudi, ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev, predstavljenih v oddelku 1, zato predlog upošteva načelo sorazmernosti. Dejansko bo več elementov predloga zmanjšalo upravno breme za države članice in Komisijo.

- **Izbira instrumenta**

Glede na to, da je namen predlagane pobude spremeniti in posodobiti obstoječ ocenjevalni mehanizem, vzpostavljen z uredbo (Uredba (EU) št. 1053/2013), bo ta prav tako imela obliko uredbe.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

V skladu s členom 22 Uredbe (EU) št. 1053/2013 je Komisija pregledala delovanje Uredbe in 25. novembra 2020 predložila poročilo in priloženi delovni dokument služb Komisije[29]. Kot je bilo pojasnjeno v oddelku 1, je bilo to izhodišče za pripravo predloga.

- **Posvetovanja z deležniki**

Posvetovanje z deležniki je podrobno obravnavano v oceni učinka[30], priloženi temu predlogu. Na splošno deležniki podpirajo krepitev mehanizma za povečanje njegove učinkovitosti in za

[29] Glej sprotni opombi 6 in 7.

[30] Glej zlasti Prilogo 2 k oceni učinka.

zagotovitev, da se bo lahko prilagodil nedavnim zakonodajnim spremembam in obravnaval nove izzive.

- **Ocena učinka**[31]

Na podlagi razpoložljivih podatkov in rezultatov obsežnega posvetovanja z deležniki je Komisija pripravila štiri možnosti politike, vsaka od njih pa vsebuje vrsto ukrepov za doseganje ciljev. Možnost 1 vsebuje le operativne ukrepe za uskladitev izvajanja s trenutnimi potrebami. Možnost 2 je sestavljena iz ciljno usmerjenih zakonodajnih sprememb Uredbe, da se pojasni področje uporabe posebnih določb za povečanje pravne varnosti glede obveznosti različnih udeleženih akterjev ter za racionalizacijo in poenostavitev obstoječih postopkov. Možnost 3 je ambicioznejši pristop, ki bi prinesel poenostavitve prvih dveh možnosti in pomembne spremembe v delovanju mehanizma. Možnost 4 je kombiniran pristop, ki združuje elemente različnih možnosti, odvisno od področja ukrepanja. Te možnosti se med seboj dopolnjujejo in so v večini primerov kumulativne, in ne alternativne, odvisno od stopnje ambicioznosti. Prednostni sveženj politik (možnost 4) združuje vrsto ukrepov iz možnosti 1, 2 in 3.

Specifični cilj 1: *preprečiti vrzeli v ugotovitvah ocenjevanja in povečati strateško osredotočenost*

Prednostna možnost je ohraniti sedanje področje uporabe, ki zajema vse vidike schengenskega pravnega reda, hkrati pa prilagoditi prednostne naloge (področja politike) novim razmeram s prožnejšim načrtovanjem in podaljšanjem ocenjevalnega cikla s petih na sedem let. Možnost razširitve področja uporabe mehanizma na vprašanja, ki presegajo schengenski pravni red (npr. na področje azilne politike), je bila opuščena predvsem iz pravnih razlogov, pa tudi iz političnih razlogov, prav tako pa je številne države članice niso podprle. Ohranilo se bo tudi trenutno strukturiranje ocenjevanj po področjih politike, vendar bo postalo prožnejše. Prehod na eno vseobsegajoče ocenjevanje na državo članico se v praksi ni zdel izvedljiv takoj (vendar naj bi bil to srednjeročni cilj). Vendar se predlagajo ambiciozne zakonodajne spremembe oblik in metod dejavnosti ocenjevanja in spremljanja, da se razširi nabor razpoložljivih orodij in pojasnijo merila in pogoji za njihovo uporabo: sistematična tematska ocenjevanja, dve vrsti nenapovedanih obiskov s 24-urnim uradnim obvestilom ali brez njega, odvisno od namena, in dve vrsti ponovnih obiskov („ponovni obiski zaradi resnih pomanjkljivosti“ in „preveritveni obiski“).

Specifični cilj 2: *racionalizirati vloge in delitev pristojnosti ter poenostaviti procese in postopke*

Prednostni sveženj politike vsebuje spremembe za pospešitev procesov in poenostavitev postopkov ter ambiciozne pravne spremembe za spreminjanje postopka odločanja. Splošen preklic stopnje tajnosti ocenjevalnih poročil, določitev zakonskih rokov za sprejetje ocenjevalnih poročil in priporočil, poenostavljena ocena akcijskih načrtov s strani Komisije in zmanjšanje pogostosti obveznosti poročanja držav članic bodo pospešili in olajšali postopke in imajo široko podporo deležnikov. Glede predlagane spremembe v postopku odločanja, v skladu s katero Komisija sprejme ocenjevalna poročila in priporočila (hkrati pa ohranja vlogo Sveta v večini politično pomembnih primerov), bodo države članice še naprej popolnoma vključene v sprejemanje ocenjevalnih poročil in priporočil v okviru postopka pregleda.

[31] Povzetek ocene učinka in pozitivno mnenje Odbora za regulativni nadzor sta na voljo na: https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/?lang=en.

Specifični cilj 3: *okrepiti izvajanje zaščitnih ukrepov na področju temeljnih pravic v okviru schengenskega pravnega reda*

Prednostna možnost je uvesti spremembe za povečanje pravne varnosti elementov, pomembnih za temeljne pravice, in poudariti njihov pomen. Predlaga se vključitev sklica na redno predložitev analize tveganja s strani Agencije Evropske unije za temeljne pravice, okrepitev sklica na temeljne pravice v določbi o usposabljanju, povečanje sodelovanja Agencije Evropske unije za temeljne pravice pri ocenjevalnih obiskih in vključitev posebnega člena o uporabi dokazov, ki jih predložijo tretje osebe.

Predlog poleg zgoraj omenjenih elementov vsebuje tudi več tehničnih sprememb za povečanje učinkovitosti in uspešnosti mehanizma. Vsak posamezni ukrep ima precej omejen pozitiven učinek (in zato posamezni ukrepi niso bili predmet ocene učinka), vendar je splošni učinek teh ukrepov pozitiven.

Specifični cilj 4: *optimizirati sodelovanje strokovnjakov držav članic in vključevanje organov, uradov in agencij Unije*

Prednostni sveženj politike vsebuje pravne spremembe postopka imenovanja strokovnjakov z ustanovitvijo letnega stalnega nabora strokovnjakov, ki ga upravlja Komisija, hkrati pa zagotavlja prožnost pri določanju velikosti skupin. Poleg tega predlagane spremembe kar najbolj povečujejo vložek in izboljšujejo usklajevanje z organi, uradi in agencijami Unije ter drugimi mehanizmi za nadzor kakovosti z izboljšano analizo tveganja, izboljšanim usklajevanjem in večjo udeležbo z novimi pravnimi obveznostmi. Deležniki so te ukrepe široko podprli.

- **Ustreznost in poenostavitev predpisov**

Več elementov predloga bo zmanjšalo upravno breme za države članice, Komisijo in Svet, zlasti v fazi odločanja (saj Svetu ne bi bilo treba izdati priporočil v vseh primerih) in v fazi spremljanja, z manj pogostimi zahtevami glede poročanja o izvajanju akcijskih načrtov in poenostavljeno oceno teh akcijskih načrtov s strani Komisije. Poenostavljeni in hitrejši postopki se predlagajo tudi za fazo ocenjevanja, kar zadeva metode in orodja ocenjevanja, oblikovanje skupin in sprejetje ocenjevalnih poročil. Kjer je bilo mogoče, so bile v oceni učinka podane količinsko opredeljene ocene.

- **Temeljne pravice**

Ta predlog spoštuje temeljne pravice, določene v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah, in uvaja posebne zakonodajne spremembe, ki zagotavljajo, da mehanizem jasno zajema obveznosti v zvezi s temeljnimi pravicami.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Temu predlogu je predložena ocena finančnih posledic zakonodajnega predloga. Delovanje mehanizma Komisijo letno stane približno 2 milijona EUR. Ta raven porabe se bo ohranila; predlog ne zahteva povečanja človeških in finančnih virov, ki so že dodeljeni Komisiji. To je predvsem posledica vrste sprememb, ki so povzročile zmanjšanje upravnega bremena za Komisijo, in določb, ki omogočajo bolj ciljno usmerjena (in še krajša) ocenjevanja z manjšimi skupinami. Med delom v zvezi z oceno učinka se je Komisija ravnala po načelu, da je treba povečati učinkovitost in uspešnost mehanizma, ne da bi bili pri tem potrebni dodatni človeški in finančni viri.

Stroški strokovnjakov držav članic se bodo še naprej povrnjeni, v zvezi s tem pa se ne pričakuje nobeno povečanje. Zaradi predlaganih sprememb se bo z enakimi viri učinkoviteje storilo več.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Spremljanje**

Komisija bo pregledala delovanje Uredbe ter Svetu in Evropskemu parlamentu predložila poročilo v 6 mesecih po sprejetju vseh ocenjevalnih poročil v zvezi z ocenjevanji, zajetimi v prvem sedemletnem večletnem ocenjevalnem ciklu v skladu z novo uredbo.

Kot del ocene učinka in v skladu s pravili za boljšo pripravo zakonodaje je bil pripravljen neizčrpen seznam kvalitativnih in kvantitativnih kazalnikov, ki bo uporabljen za pregled. Komisija poleg tega razvija novo orodje informacijske tehnologije za posodobitev spremljanja izvajanja akcijskih načrtov v državah članicah. To orodje naj bi začelo delovati že leta 2021.

- **Posledice različnih protokolov, priloženih Pogodbama, in pridružitvenih sporazumov, sklenjenih s tretjimi državami**

Ker je pravna podlaga tega predloga v naslovu V tretjega dela PDEU, se uporablja sistem „spremenljive geometrije“ iz protokolov o stališču Danske in Irske ter iz Schengenskega protokola. Predlog pomeni nadgradnjo schengenskega pravnega reda. Posledice v zvezi z različnimi protokoli in schengenskimi pridružitvenimi sporazumi je zato treba proučiti za Dansko in Irsko, Islandijo in Norveško ter Švico in Lihtenštajn. Podobno je treba proučiti tudi posledice za različne akte o pristopu. Podroben položaj vsake od teh zadevnih držav je opisan v končnih uvodnih izjavah tega predloga.

- **Podrobna obrazložitev posameznih določb predloga**

Primerjava po členih z določbami veljavne uredbe:

Člen 1 – Predmet urejanja in področje uporabe

Člen ostaja v bistvu nespremenjen, vendar pojasnjuje namen mehanizma („zagotoviti, da države članice učinkovito uporabljajo schengenski pravni red in s tem prispevajo k dobro delujočemu območju brez nadzora na notranjih mejah“). Odstavek 3 je bil prestavljen v člen 15 („Strokovnjaki držav članic“).

Člen 2 – Opredelitev pojmov

Dodanih je več novih opredelitev pojmov, da se zagotovi pravna jasnost in izboljša berljivost Uredbe. Dodana je opredelitev pojma „resna pomanjkljivost“, da se poveča pravna varnost in zagotovi skupno razumevanje pojma. Opredelitev pojma temelji na opredelitvi, ki se trenutno uporablja v smernicah Komisije za ocenjevanje schengenske ureditve. Člen določa tudi opredelitve pojmov „prvo ocenjevanje“, „redno ocenjevanje“, „nenapovedano ocenjevanje“, „tematsko ocenjevanje“, „obisk“, „ponovni obisk“, „preveritveni obisk“, „dejavnost ocenjevanja“ in „skupina“.

Člen 3 – Pristojnosti in obveznost sodelovanja

Ni bistvenih sprememb. Nova odstavka 4 in 5 sta bila v ta člen prestavljena iz člena 13, saj vsebujeta zlasti pristojnosti držav članic in Komisije.

Člen 4 – Oblike ocenjevanja

Zaradi jasnosti člen dopolnjuje opredelitev pojmov z navedbo oblik ocenjevanja in določa pogoje za nenapovedana in tematska ocenjevanja.

Člen 5 – Oblike dejavnosti spremljanja

Zaradi jasnosti so v členu navedene oblike dejavnosti spremljanja.

Člen 6 – Metode ocenjevanja in spremljanja

Podobno so zaradi jasnosti v členu navedene metode, ki se bodo uporabljale za dejavnosti ocenjevanja in spremljanja, tj. obiski (napovedani ali nenapovedani), vprašalniki ali druge metode na daljavo, npr. videokonference. Člen določa, da jih je mogoče uporabljati samostojno ali v kombinaciji.

Člen 7 – Sodelovanje z organi, uradi in agencijami Unije

Ta novi člen krepi pomen vzpostavitve tesnega sodelovanja z ustreznimi organi, uradi in agencijami Unije, ki sodelujejo pri izvajanju schengenskega pravnega reda (zlasti Frontex, eu-LISA in Europol), za namene te uredbe. Izrecno se sklicuje na potrebo po okrepitvi sodelovanja tudi z Agencijo Evropske unije za temeljne pravice. Na podlagi člena bo Komisija od teh organov, uradov in agencij (še naprej) zahtevala ustrezne informacije, statistične podatke in analize tveganja. Izmenjava informacij bo vzajemna: naslednji člen (člen 10) določa, da si lahko Komisija z njimi izmenja podrobnosti o ocenjevalnih poročilih, akcijske načrte in najnovejše informacije o izvajanju akcijskih načrtov za povečanje sinergij in preprečevanje podvajanja prizadevanj.

Člen 8 – Sodelovanje z agencijo Frontex

Člen je prilagojena različica člena 7 veljavne uredbe ob upoštevanju sprememb uredbe o evropski mejni in obalni straži.

Člen 9 – Sodelovanje z Europolom

Na podlagi predloga Komisije[32] za spremembo uredbe o Europolu je v členu navedeno navzkrižno sklicevanje na člen 4(1)(s) Uredbe (EU) 2016/794[33], v skladu s katerim mora Europol izvajanje te uredbe podpirati s strokovnim znanjem, analizami, poročili in drugimi ustreznimi informacijami. Besedilo čaka na sprejetje predloga.

Člen 10 – Sinergije z drugimi dejavnostmi ocenjevanja in spremljanja

Za večjo strateško osredotočenost in bolj ciljno usmerjeno zasnovo ocenjevanja člen zahteva povečanje sinergij z ustreznimi mehanizmi in platformami, ki jih upravljajo agencije EU in nacionalne uprave, kot so na primer Evropska večdisciplinarna platforma proti grožnjam kriminala (EMPACT) ali nadzor, ki ga izvaja eu-LISA glede priprave držav članic na izvajanje ustreznih sistemov informacijske tehnologije, ter ugotovitve v okviru nacionalnih mehanizmov za nadzor kakovosti ali neodvisnih spremljevalnih mehanizmov. Člen tudi določa, da organi in agencije ne smejo biti le ponudniki informacij, temveč tudi upravičenci, zato bi morala imeti Komisija možnost, da si z njimi izmenja podrobnosti o ocenjevalnih poročilih, akcijske načrte in najnovejše informacije o izvajanju akcijskih načrtov.

Člen 11 – Informacije tretjih strani

Člen je pravna podlaga za uporabo informacij, ki jih zagotavljajo tretje osebe (npr. primer varuhi človekovih pravic, organi, ki spremljajo spoštovanje temeljnih pravic, nevladne in mednarodne organizacije) za povečanje učinkovitosti načrtovanja programov in izvajanja dejavnosti ocenjevanja. Te informacije bi lahko bile še posebej koristne za oceno spoštovanja temeljnih pravic pri izvajanju schengenskega pravnega reda.

---

32 COM(2020) 796 final z dne 9. decembra 2020.

33 UL L 135, 24.5.2016, str. 53.

Člen 12 – Večletni ocenjevalni program

Z namenom, da bi bilo mogoče najučinkoviteje izvesti vsa potrebna ocenjevanja, se odzvati na nove izzive, bolj prožno in uravnoteženo uporabljati vsa razpoložljiva orodja ter zagotoviti natančnejše in bolj ciljno usmerjeno spremljanje, se trajanje večletnega programa podaljša s petih na sedem let. V členu je opisana vsebina večletnega ocenjevalnega programa, v katerem bodo opredeljena posebna prednostna področja, ki jih je treba zajeti v rednih ocenjevanjih. S programom bo pripravljen tudi začasni seznam držav članic, za katere bodo v določenem letu potekala redna ocenjevanja. Uveden je tudi poenostavljen postopek za prilagoditev programa, v skladu s katerim za prilagoditve, ki so potrebne zaradi dogodkov in okoliščin višje sile, morda ne bodo potrebne spremembe programa, tj. zadevnega izvedbenega akta. Izkušnje iz preteklih let jasno pokazale potrebo po takšni prožnosti. Zaradi pandemije COVID-19 je bilo treba letni ocenjevalni program za leto 2020 spremeniti. Poleg tega na ocenjevanja na področju skupne vizumske politike vplivajo nepredvideni dogodki, saj se ta izvajajo v tretjih državah. Ti dogodki so privedli tudi do spremembe programa, kar je zamudno.

Člen 13 – Letni ocenjevalni program

V primerjavi z ustreznim veljavnim členom (člen 6) ni večjih sprememb. Letni ocenjevalni program bo vključeval predloge za redna ocenjevanja držav članic, kot je določeno v večletnem ocenjevalnem programu, prvo ocenjevanje države članice (če je potrebno) in vsaj eno tematsko ocenjevanje. Vključeval bo začasni časovni razpored teh ocenjevanj, ne pa nujno tudi mest, ki jih je treba obiskati/oceniti. Nenapovedana ocenjevanja ne bodo več načrtovana, ampak bodo po potrebi organizirana v kratkem času. To ne vpliva na države članice, vendar pa bo olajšalo notranje načrtovanje in postopke pri Komisiji ter povečalo prožnost in zmožnost odzivanja na nove okoliščine. Podobno kot pri večletnem programu bo uveden poenostavljen postopek za prilagoditev programa, ki je potreben zaradi dogodkov in okoliščin višje sile.

Člen 14 – Standardni vprašalnik

V primerjavi z ustreznim veljavnim členom (člen 9) ni bistvenih sprememb. Zaradi sprejetja nove uredbe (člen 31) ne bo treba sprejeti novega standardnega vprašalnika. Še naprej bi bilo treba uporabljati veljavnega. Rok za pošiljanje vprašalnika in prejem odgovorov držav članic je bil prilagojen, da se zagotovi, da večine dela v državah članicah ne bo (nujno) treba opraviti v obdobju poletnih počitnic. Poleg tega člen določa, da morajo države članice na zahtevo Komisije posodobiti svoje odgovore na standardni vprašalnik in na zahtevo odgovoriti na dodatna vprašanja pred določenimi ocenjevanji ter predložiti ugotovitve iz nacionalnih mehanizmov za nadzor kakovosti in notranjih revizij. Ta določba zagotavlja, da bodo imele skupine vse ustrezne in posodobljene informacije za učinkovito izvajanje posebnih ocenjevanj.

Člen 15 – Strokovnjaki držav članic

V primerjavi z veljavnim členom (člen 12) ni bistvenih sprememb. Odstavek 2 je bil prestavljen v ta člen iz veljavnega člena 1.

Člen 16 – Usposabljanje strokovnjakov

Zdelo se je zaželeno, da se okrepijo določbe o usposabljanju z uvedbo posebnega člena v zvezi s tem, v katerem bi bila poudarjena pomembnost vseh ustreznih premislekov o temeljnih pravicah na usposabljanjih in sistematična vključenost Agencije Evropske unije za temeljne pravice v zvezi s tem. Posebej se sklicuje na potrebo po rednem posodabljanju učnih načrtov za začetno usposabljanje in organiziranju osvežitvenih usposabljanj. Poleg tega lahko vsaka ocenjevalna skupina vključi „opazovalca“ iz države članice ali Komisije. Ti „mlajši“

strokovnjaki bodo pridobili izkušnje z ocenjevanjem, preden bodo pri njih sodelovali kot polnopravni člani skupine. Opazovalci bi lahko bili zadolženi za zagotavljanje tehnične pomoči (kot je določeno v členu 18), vendar ne bi smeli biti vključeni v glavno delo skupin (ocena ugotovitev in priprava osnutkov). Vendar v skladu s členom 3 stroške krije Komisija.

Člen 17 – Nabor strokovnjakov držav članic

Kot je podrobno obrazloženo v oddelku 1, je namen tega novega člena zagotoviti, da pri dejavnostih ocenjevanja in spremljanja sodeluje zadostno število izkušenih strokovnjakov ter da se skupine oblikujejo hitreje in na manj obremenjujoč način. Nabor strokovnjakov bo zagotovil večjo predvidljivost in tudi večjo prožnost. Člen določa podrobna pravila in roke za vzpostavitev nabora ter opredeljuje obveznosti Komisije in držav članic. Pričakuje se, da se bodo strokovnjaki v naboru in nacionalni organi pozitivno odzvali na posebna vabila, njihova zavrnitev bi morala temeljiti izključno na resnih poklicnih ali osebnih razlogih.

Člen 18 – Oblikovanje skupin

Člen združuje in spreminja veljavna člena 10 in 11. Praviloma določa, da bodo člani skupine izbrani iz na novo vzpostavljenega nabora strokovnjakov (glej člen 17) ob upoštevanju zmogljivosti manjših nacionalnih uprav. Objava razpisa za vse države članice, ki je trenutni način pridobivanja strokovnjakov, ostaja dodatna možnost v primerih, ko Komisija iz nabora ne more dobiti zadostnega števila strokovnjakov. Glede števila strokovnjakov v skupinah bo zagotovljena prožnost. Komisija bo opredelila velikost skupin glede na potrebe in izzive, povezane z vsako dejavnostjo ocenjevanja in spremljanja. Pri ustanavljanju skupin bo Komisija zagotovila geografsko uravnoteženost in kroženje ob upoštevanju zmogljivosti nacionalnih uprav in potrebe po različnih profilih. Člen določa tudi pravila za imenovanje in izbiro vodilnih strokovnjakov ter opisuje njihove glavne pristojnosti.

Člen 19 – Izvajanje obiskov

Glavna sprememba v primerjavi z ustreznim veljavnim členom (člen 13) je, da bodo praviloma nenapovedani obiski na kraju samem potekali brez predhodnega uradnega obvestila zadevni državi članici. To še posebej velja, kadar je namen obiska ocena praks na notranjih mejah (kot to že velja), če je Komisija seznanjena z nastajajočimi ali sistemskimi težavami, ki bi lahko imele znaten negativen učinek na delovanje schengenskega območja, ali če država članica domnevno resno zanemarja svoje obveznosti iz schengenskega pravnega reda, vključno z resnimi domnevami o možnih kršitvah temeljnih pravic, povezanih z izvajanjem schengenskega pravnega reda. 24-urno predhodno uradno obvestilo bo izjema za primere, ko je glavni namen nenapovedanega obiska rutinsko preverjanje izvajanja schengenskega pravnega reda. V členu je tudi jasno navedeno, da lahko podroben program obiskov vključuje obiske in sestanke z nacionalnimi organi in telesi, nevladnimi in mednarodnimi organizacijami ter z drugimi subjekti, agencijami in telesi, ki sodelujejo pri izvajanju schengenskega pravnega reda ali jih ta zadeva, pri sodelovanju z ocenjeno državo članico.

Člen 20 – Metode na daljavo

Člen določa, da lahko Komisija v sodelovanju z državami članicami določi smernice za izvajanje dejavnosti ocenjevanja in spremljanja z vprašalniki ali drugimi metodami na daljavo (npr. videokonferencami). Smernice za izvajanje obiskov obstajajo, smernic za izvajanje ocenjevanj z vprašalnikom ali metodami na daljavo pa ni. Podobna določba glede izvajanja nenapovedanih obiskov že obstaja (in se ohrani v členu 19).

Člen 21 – Ocenjevalna poročila

Uvedene so bile pomembne spremembe za pospešitev in povečanje učinkovitosti postopka, zlasti z zagotavljanjem krajših in novih rokov ter z zahtevo po sprejetju poročil najpozneje v štirih mesecih po ocenjevanju.

Ocenjevalna poročila bodo bolj osredotočena in bodo vsebovala pomembne ugotovitve, predvsem ugotovitve o najboljših praksah ali ugotovitve o neizpolnjevanju zahtev. Kljub temu se ohrani kategorija „izpolnjuje zahteve, vendar je potrebno izboljšanje“, predvsem zato, ker se je izkazala kot koristno orodje za dvig ravni izvajanja schengenskega pravnega reda na visoke standarde in hkrati za zagotovitev nadaljnje usklajenosti. Poročila bodo praviloma vsebovala tudi priporočila in se bodo še naprej sprejemala kot izvedbeni akti v okviru postopka pregleda. Nadaljnja pojasnila v zvezi s tem so podana v oddelku 2 („Sorazmernost“), izjeme od splošnega pravila pa so določene v členih 23, 24 in 25 (glej v nadaljevanju).

Člen 22 – Nadaljnje ukrepanje in spremljanje

Uvedenih je več bistvenih sprememb, zlasti za zagotovitev hitrejšega odpravljanja pomanjkljivosti in tudi za zmanjšanje upravnega bremena, ki je trenutno posledica pogostosti obveznosti poročanja. Vsem ocenjevalnim poročilom bo sledil akcijski načrt. Službe Komisije bodo predložile pripombe k akcijskim načrtom, na primer z uradnimi dopisi namesto z uradnimi sporočili Komisije, kar je v skladu z veljavno uredbo. Če službe Komisije menijo, da akcijski načrt ni primeren, država članica predloži spremenjen akcijski načrt v enem mesecu po prejemu pripomb. Praviloma se bo pogostost poročil o nadaljnjem ukrepanju zmanjšala s treh na šest mesecev. Vendar je nov element, da je treba poročila o nadaljnjem ukrepanju predložiti Komisiji in tudi Svetu. Komisija lahko v okviru svojih dejavnosti spremljanja organizira ponovne obiske in preveritvene obiske. Kar zadeva organizacijske zahteve in zahteve glede poročanja, bodo ti obiski manj zahtevni od ocenjevalnih obiskov. Vloga Evropskega parlamenta in Sveta bo okrepljena v fazi spremljanja: Komisija ju bo najmanj dvakrat letno obveščala o stanju izvajanja akcijskih načrtov, rezultatih ponovnih in preveritvenih obiskov ter o tem, ali opaža, da pri izvajanju akcijskega načrta ni bistvenega napredka.

Člen 23 – Posebne določbe v primeru resne pomanjkljivosti, ugotovljene v ocenjevalnem poročilu

Ta člen vsebuje posebne določbe za primer, da se pri ocenjevanju ugotovi resna pomanjkljivost. Predvideni so tesnejše sodelovanje Sveta ter hitrejši postopki in krajši roki. Komisija bo sprejela ocenjevalno poročilo, Svet pa bo priporočila sprejel ločeno od ocenjevalnega poročila. Tako Komisiji (za sprejetje poročila) kot Svetu (za sprejetje priporočil) bodo naloženi kratki roki. V fazi spremljanja bodo veljala strožja postopkovna pravila: država članica začne izvajati ukrepe za odpravo pomanjkljivosti takoj, ko je obveščena o resni pomanjkljivosti, in o tem nemudoma obvesti Komisijo in države članice. Država članica mora svoj akcijski načrt predložiti v enem mesecu, Komisija pa bo organizirala ponovni obisk, ki bo potekal najpozneje v enem letu po datumu dejavnosti ocenjevanja. Po ponovnem obisku bo Komisija poročilo o ponovnem obisku predložila Svetu, ki bo izrazil svoje stališče o poročilu. Komisija bo obvestila Evropski parlament in Svet, da namerava dokončati akcijski načrt, Svet pa bo pozvan, da izrazi svoje stališče glede predlaganega dokončanja. Za resne pomanjkljivosti na zunanjih mejah se lahko uporabljata člena 21 in 29 Zakonika o schengenskih mejah.

Člen 24 – Posebne določbe za prva ocenjevanja

Posebna pravila so potrebna tudi za prva ocenjevanja. Podobno kot v primerih, ko se pri ocenjevanju ugotovi resna pomanjkljivost, so zagotovljeni tesnejše sodelovanje Sveta, hitri

postopki in kratki roki (vendar ne tako kratki kot tisti iz člena 23) ter strožja pravila v fazi spremljanja.

Člen 25 – Posebne določbe za tematska ocenjevanja

Podobno kot pri prvih ocenjevanjih je tudi pri tematskih ocenjevanjih predvideno tesnejše sodelovanje Sveta. Za fazo spremljanja se posebne določbe niso zdele potrebne.

Člen 26 – Občutljive informacije

Ocenjevalna poročila in poročila o ponovnem obisku načeloma ne bodo več dokumenti z oznako „EU Restricted“. Njihova stopnja tajnosti bo določena v skladu z veljavnimi varnostnimi predpisi. Oznaka je še vedno mogoča tudi na podlagi ustrezno utemeljene zahteve ocenjene države članice.

Člen 27 – Pogoji za sodelovanje Irske

Člen sledi ustreznemu veljavnemu členu (člen 18), brez omembe Združenega kraljestva.

Člen 28 – Poročanje Evropskemu parlamentu in Svetu

Člen sledi ustreznemu veljavnemu členu (člen 20). Izčrpno letno poročilo dopolnjuje okrepljene obveznosti poročanja iz člena 22. Svet bo razpravljal o poročilu in sprejel sklepe.

Člen 29 – Postopek v odboru

Člen v veliki meri sledi ustreznemu veljavnemu členu (člen 21).

Člen 30 – Pregled

Člen sledi ustreznemu sedanjemu členu (člen 22).

Člen 31 – Razveljavitev

Člen razveljavlja Uredbo (EU) št. 1053/2013 z začetkom veljavnosti nove uredbe.

Člen 32 – Prehodne določbe

Člen vsebuje prehodno določbo za sprejetje novega večletnega programa, ki naj bi bil določen pred 1. novembrom 2022 in naj bi se začel 1. januarja 2023. Te datume je mogoče prilagoditi glede na hitrost pogajanj o predlogu.

Ker bi se sedanji večletni program končal na polovici (januarja 2023), določba določa, da mora novi večletni program upoštevati ocenjevanja, ki so že bila izvedena v okviru drugega večletnega programa, sprejetega v skladu z veljavno uredbo. V praksi to pomeni, da bi se novi sedemletni večletni program začel z ocenjevanjem držav članic, ki v okviru trenutnega cikla niso bile ocenjene, medtem ko bodo države članice, ki so že bile ocenjene med letom 2020 in začetkom veljavnosti novih pravil, dodane na konec novega ocenjevalnega cikla.

Člen pojasnjuje tudi, da se bo standardni vprašalnik, sprejet v skladu z veljavno uredbo, uporabljal, dokler ne bo določen standardni vprašalnik iz člena 14 te uredbe.

Člen 33 – Začetek veljavnosti in uporaba

Da bi čim prej izkoristili večjo učinkovitost nove uredbe, člen določa ambiciozen rok za uporabo nove uredbe (od [1. septembra 2022]), ki ga je mogoče prilagoditi med pogajanji o predlogu.

2021/0140 (CNS)

Predlog

UREDBA SVETA

o vzpostavitvi in delovanju ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma za preverjanje uporabe schengenskega pravnega reda in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1053/2013

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 70 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta[34],

ob upoštevanju mnenja Evropskega nadzornika za varstvo podatkov,

v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Schengensko območje brez nadzora na notranjih mejah je odvisno od uspešne in učinkovite uporabe schengenskega pravnega reda v državah članicah. Ta pravni red vključuje ukrepe na področju zunanjih meja, nadomestne ukrepe za odsotnost nadzora na notranjih mejah in trden okvir spremljanja, ki skupaj olajšujejo prosto gibanje in zagotavljajo visoko raven varnosti, pravice in varstva temeljnih pravic, vključno z varstvom osebnih podatkov.

(2) Medsebojno ocenjevanje in spremljanje uporabe tega pravnega reda je osrednji element schengenskega območja od leta 1998 in predstavlja orodje za ohranjanje visoke ravni politične in lastne odgovornosti za rezultate ter krepitev medsebojnega zaupanja med državami članicami.

(3) Poseben schengenski ocenjevalni in spremljevalni mehanizem je bil vzpostavljen z Uredbo Sveta (EU) št. 1053/2013[35] in je začel delovati leta 2015.

(4) Za večjo učinkovitost in uspešnost bi bilo treba schengenski ocenjevalni in spremljevalni mehanizem izboljšati. Cilj spremenjenega ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma bi moral biti ohraniti visoko raven medsebojnega zaupanja med državami članicami z zagotavljanjem, da države članice učinkovito uporabljajo schengenski pravni red, tako da upoštevajo dogovorjene skupne standarde,

---

[34] UL C , , str. .

[35] Uredba Sveta (EU) št. 1053/2013 z dne 7. oktobra 2013 o vzpostavitvi ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma za preverjanje uporabe schengenskega pravnega reda in razveljavitvi Sklepa Izvršnega odbora z dne 16. septembra 1998 o ustanovitvi stalnega odbora o ocenjevanju in izvajanju Schengenskega sporazuma (UL L 295, 6.11.2013, str. 27).

temeljna načela in pravila ter tako prispevajo k dobro delujočemu schengenskemu območju.

(5) Ocenjevalni in spremljevalni mehanizem bi moral te cilje doseči z objektivnimi in nepristranskimi ocenjevanji, s katerimi je mogoče hitro ugotoviti pomanjkljivosti pri uporabi schengenskega pravnega reda, ki bi lahko ovirale pravilno delovanje schengenskega območja, in zagotoviti hitro odpravo teh pomanjkljivosti ter ki so lahko podlaga za dialog o delovanju schengenskega območja kot celote. To zahteva tesno sodelovanje med državami članicami in Komisijo, uravnoteženo delitev skupnih odgovornosti in ohranitev sistema, ki ima naravo medsebojnega pregleda. Zahteva tudi tesnejše sodelovanje Evropskega parlamenta. Glede na obseg sprememb bi bilo treba Uredbo (EU) št. 1053/2013 razveljaviti in nadomestiti z novo uredbo.

(6) Ocenjevalni in spremljevalni mehanizem lahko zajema vsa področja schengenskega pravnega reda, sedanja in prihodnja, razen področij, na katerih v zakonodaji Unije že obstaja poseben ocenjevalni mehanizem. Ocenjevalni in spremljevalni mehanizem bi moral zajemati vso ustrezno zakonodajo in operativne dejavnosti, ki prispevajo k delovanju schengenskega območja.

(7) Pri vseh ocenjevanjih v skladu s sklepi Evropskega sveta z dne 1. in 2. marca 2012 bi bilo treba upoštevati pravilno delovanje organov, ki uporabljajo schengenski pravni red. Ocenjevanje bi moralo zajemati tudi prakse zasebnih subjektov, kot so letalski prevozniki ali zunanji ponudniki storitev, če so pri sodelovanju z državami članicami vključeni v izvajanje schengenskega pravnega reda ali to vpliva nanje. Glede na vse večjo vlogo organov, uradov in agencij Unije pri izvajanju schengenskega pravnega reda bi moral ocenjevalni in spremljevalni mehanizem podpirati preverjanje dejavnosti teh organov, uradov in agencij Unije, kolikor v imenu držav članic opravljajo funkcije za pomoč pri operativni uporabi določb schengenskega pravnega reda. Preverjanje teh dejavnosti v zvezi s tem bi bilo treba vključiti v ocenjevanje držav članic, izvajati pa bi se moralo brez poseganja v pristojnosti, dodeljene Komisiji in ustreznim upravljavskim organom agencij, uradov in organov, za katere veljajo predpisi o njihovi ustanovitvi ter lastni postopki ocenjevanja in spremljanja iz teh predpisov, ter ob polnem spoštovanju navedenih pristojnosti. Če se v ocenjevanjih ugotovijo pomanjkljivosti v zvezi s funkcijami, ki jih opravljajo ali podpirajo organi, uradi in agencije Unije, mora Komisija o tem obvestiti ustrezne upravljavske organe.

(8) Dejavnosti ocenjevanja in spremljanja bi morale biti ciljno usmerjene ob upoštevanju rezultatov prejšnjih ocenjevanj in rezultatov nacionalnih mehanizmov za nadzor kakovosti. Podpirati bi jih morali okrepljeno sodelovanje z organi, uradi in agencijami Unije, njihova sistematična vključenost v schengensko ocenjevanje in boljše analize tveganj ter izmenjava informacij. To sodelovanje in vključevanje zadeva zlasti Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo (Frontex), Agencijo Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov (eu-LISA), Agencijo Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol), Agencijo Evropske unije za temeljne pravice in Evropskega nadzornika za varstvo podatkov. Sodelovanje bi moralo postati tudi bolj vzajemno, agencije pa ne bi smele biti v položaju, da samo prispevajo, temveč bi jim moralo sodelovanje v ocenjevalnem in spremljevalnem mehanizmu tudi koristiti.

(9) Ocena ranljivosti, ki jo izvede agencija Frontex, je dopolnilni mehanizem ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma, vzpostavljenega s to uredbo, namenjen zagotavljanju nadzora kakovosti na ravni Unije in stalne pripravljenosti na ravni Unije in nacionalni ravni za odzivanje na morebitne izzive na zunanji meji. Oba mehanizma

sta sestavni del evropskega integriranega upravljanja meja. Sinergije med oceno ranljivosti ter ocenjevalnim in spremljevalnim mehanizmom bi morale biti čim večje, da bi se prispevalo k izboljšani sliki razmer o delovanju schengenskega območja, pri čemer bi se bilo treba, kolikor je mogoče, izogibati podvajanju prizadevanj in nasprotujočim se priporočilom. V ta namen bi bilo treba vzpostaviti redno izmenjavo informacij med agencijo Frontex in Komisijo o rezultatih obeh mehanizmov. Za večjo strateško osredotočenost in bolj ciljno usmerjeno zasnovo ocenjevanja je potrebno tudi nadaljnje povečanje sinergij z ustreznimi mehanizmi in platformami, ki jih upravljajo agencije Unije in nacionalne uprave, kot so na primer Evropska večdisciplinarna platforma proti grožnjam kriminala (EMPACT) ali nadzor, ki ga izvaja Komisija s podporo agencije eu-LISA glede priprave držav članic na izvajanje ustreznih sistemov informacijske tehnologije ter ugotovitve v okviru nacionalnih mehanizmov za nadzor kakovosti.

(10) Poleg ocenjevanja pravilnega izvajanja in uporabe zahtev schengenskega pravnega reda glede varstva podatkov, ki se izvaja ločeno, bi bilo treba pri ocenjevanju posebno pozornost nameniti preverjanju spoštovanja temeljnih pravic pri uporabi schengenskega pravnega reda. Za povečanje zmogljivosti ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma za ugotavljanje kršitev temeljnih pravic na ustreznih področjih politike bi bilo treba izvajati dodatne ukrepe. Schengenski ocenjevalci bi morali biti za to ustrezno usposobljeni, treba bi bilo bolje uporabiti ustrezne informacije Agencije Evropske unije za temeljne pravice, njeni strokovnjaki pa bi morali biti bolje vključeni v zasnovo in izvajanje ocenjevanj. Poleg tega bi bilo treba pri načrtovanju programov, zasnovi in izvajanju ocenjevanj upoštevati dokaze, ki so javno objavljeni ali se predložijo v okviru neodvisnih spremljevalnih mehanizmov ali jih predložijo ustrezne tretje osebe na lastno pobudo, kot so varuhi človekovih pravic, organi, ki spremljajo spoštovanje temeljnih pravic, ter nevladne in mednarodne organizacije.

(11) Z ocenjevalnim in spremljevalnim mehanizmom bi bilo treba vzpostaviti pregledna, učinkovita in jasna pravila o oblikah in metodah, ki se bodo uporabljale za dejavnosti ocenjevanja in spremljanja, uporabo visoko usposobljenih strokovnjakov in nadaljnje ukrepe na podlagi ugotovitev iz ocenjevanj.

(12) Oblike ocenjevanja in metode bi morale biti bolj prožne, da bi se povečala učinkovitost ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma ter njegova zmožnost prilagajanja novim okoliščinam in zakonodajnim spremembam ter racionalizirala uporaba virov držav članic, Komisije ter organov, uradov in agencij Unije. Redna ocenjevanja z obiski bi morala biti glavna oblika ocenjevanja. Delež nenapovedanih obiskov in tematskih ocenjevanj bi bilo treba postopoma povečevati, da se zagotovi bolj uravnotežena uporaba razpoložljivih orodij. Oblike ocenjevanja bi morale biti jasno opredeljene. Odvisno od področja politike in narave dejavnosti ocenjevanja in spremljanja bi moral ocenjevalni in spremljevalni mehanizem omogočati ocenjevanje več držav članic hkrati in ocenjevanja v celoti ali delno izvajati na daljavo ter združiti ocenjevanje področij politike. Cilj ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma bi moral biti priprava izčrpnih ocenjevalnih poročil za države članice, v katerih je ocenjena splošna uspešnost države članice pri uporabi schengenskega pravnega reda.

(13) Tematska ocenjevanja bi bilo treba uporabljati pogosteje, da bi se zagotovila primerjalna analiza praks držav članic. Treba bi jih bilo izvajati, da bi se ocenilo izvajanje večjih zakonodajnih sprememb, ko se te začnejo uporabljati, in novih pobud ter da bi se ocenila vprašanja na vseh področjih politike ali v zvezi s praksami držav članic, ki se srečujejo s podobnimi izzivi.

(14) Nenapovedani obiski, ki so eno najučinkovitejših orodij za preverjanje praks držav članic, bi se morali, odvisno od njihovega namena, izvajati brez predhodnega uradnega obvestila zadevni državi članici ali s predhodnim uradnim obvestilom malo pred obiskom. Nenapovedani obiski brez predhodnega uradnega obvestila bi morali potekati zaradi „preiskave“, da bi se preverilo izpolnjevanje obveznosti v skladu s schengenskim pravnim redom, vključno kot odziv na navedbe glede pojava sistemskih težav, ki bi lahko imele pomemben vpliv na delovanje schengenskega območja, ali na kršitve temeljnih pravic, zlasti na resne domneve o kršitvah temeljnih pravic na zunanjih mejah. V takih primerih cilj ne bi bil dosežen, če bi bila država članica o obisku predhodno uradno obveščena. Nenapovedani obiski z uradnim obvestilom 24 ur vnaprej bi morali potekati, če je glavni namen obiska naključno preverjanje izvajanja schengenskega pravnega reda v državi članici.

(15) Pri načrtovanju programov dejavnosti, ki se izvajajo v skladu s to uredbo na podlagi večletnih in letnih ocenjevalnih programov, je bila dodana vrednost pri zagotavljanju predvidljivosti in gotovosti že dokazana. Zato bi morala Komisija v sodelovanju z državami članicami sprejeti večletne in letne ocenjevalne programe. Ti programi bi morali biti tudi dovolj prožni, da bi jih bilo mogoče sčasoma prilagoditi dinamični naravi schengenskega pravnega reda. V primeru višje sile bi bilo treba prilagoditve programov izvesti v dogovoru z zadevnimi državami članicami, ne da bi bilo pri tem treba formalno spremeniti programe. V večletnem ocenjevalnem programu, ki je bil sprejet za sedem let, bi morala biti opredeljena posebna prednostna področja, ki bodo zajeta v redna ocenjevanja. Ta pristop bi moral omogočiti večjo prožnost, boljše določanje prednostnih nalog in bolj uravnoteženo in strateško uporabo vseh razpoložljivih orodij. Podaljšanje večletnega ocenjevalnega programa s petih na sedem let bi moralo voditi tudi k obsežnejšemu, natančnejšemu in bolj ciljno usmerjenemu spremljanju držav članic, ne da bi se pri tem zmanjšala raven nadzora.

(16) Dejavnosti ocenjevanja in spremljanja bi morale izvajati skupine, sestavljene iz predstavnikov Komisije in strokovnjakov, ki jih imenujejo države članice. Ti predstavniki in strokovnjaki bi morali imeti ustrezne kvalifikacije, vključno z dobrim teoretičnim znanjem in praktičnimi izkušnjami. Da bi Komisija hitreje in manj obremenjujoče zagotovila sodelovanje zadostnega števila izkušenih strokovnjakov, bi morala oblikovati in vzdrževati nabor strokovnjakov v tesnem sodelovanju z državami članicami. Nabor strokovnjakov bi moral biti glavni vir strokovnjakov za dejavnosti ocenjevanja in spremljanja.

(17) Za povečanje učinkovitosti in zmanjšanje upravnega bremena bi bilo treba zagotoviti več prožnosti glede velikosti skupin za ocenjevanje in spremljanje. Zato bi morala Komisija določiti in prilagoditi velikost skupin glede na potrebe in izzive, povezane s posamezno dejavnostjo ocenjevanja in spremljanja. Pri vzpostavljanju skupin bi morala Komisija, kolikor je to mogoče, zagotoviti geografsko uravnoteženost in kroženje ter upoštevati zmogljivost nacionalnih uprav in potrebo po različnih profilih. Načelo skupne odgovornosti, predvidljivosti in zavezanosti pri imenovanju strokovnjakov v nabor strokovnjakov, pomeni, da naj bi se strokovnjaki, pozvani na posamezna ocenjevanja, in njihovi nacionalni organi pozitivno odzvali na pozive; zavrnitev pozivov bi morala biti ustrezno utemeljena, in sicer zgolj z resnimi poklicnimi ali osebnimi razlogi.

(18) Operativni stroški, povezani z dejavnostmi ocenjevanja in spremljanja (potovanja, nastanitev in hrana), bi se morali kriti iz proračuna Unije. Dodatne dnevnice za nacionalne strokovnjake, ki sodelujejo v misijah za ocenjevanje in spremljanje, ter stroški osebja, ki te strokovnjake nadomesti med njihovo odsotnostjo, bi se lahko krili

iz nacionalnih programov držav članic v okviru ustreznih skladov Unije v skladu s cilji in pravili teh skladov, ki se uporabljajo.

(19) Ocenjevalna poročila bi morala biti kratka in jedrnata. Osredotočena bi morala biti na pomanjkljivosti s pomembnim učinkom in poudariti področja, na katerih so možne pomembne izboljšave. Manj pomembne ugotovitve ne bi smele biti del poročil. Kljub temu bi morala skupina te ugotovitve ob koncu dejavnosti ocenjevanja sporočiti ocenjeni državi članici, in sicer tudi organom, pristojnim za ustrezni nacionalni mehanizem za nadzor kakovosti. Skupina bi si morala aktivno prizadevati za opredelitev najboljših praks, ki bi jih bilo treba vključiti v poročila. Zlasti bi bilo treba nove in inovativne ukrepe, ki bistveno izboljšujejo izvajanje skupnih pravil in bi jih lahko v praksi izvedle druge države članice, izpostaviti kot najboljšo prakso za namene poročila.

(20) Ocenjevalna poročila bi morala praviloma vsebovati priporočila, kako odpraviti ugotovljene pomanjkljivosti (vključno s kršitvami temeljnih pravic), Komisija pa bi jih morala sprejeti z izvedbenimi akti na podlagi postopka pregleda v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 182/2011[36], in sicer z enotnim aktom. Združitev poročila in priporočil v en sam dokument, ki se sprejme v enotnem postopku sprejetja, potrjuje neločljivo povezanost ugotovitev ocenjevanja in priporočil. Poleg tega bi se s hitrejšo objavo priporočil državam članicam omogočilo hitrejše in učinkovitejše odpravljanje pomanjkljivosti. Hkrati bi morala uporaba postopka pregleda zagotoviti sodelovanje držav članic v postopku odločanja, ki vodi do sprejetja priporočil.

(21) Kljub temu bi moral Svet glede na svojo ključno vlogo pri izvajanju medsebojnega pritiska in potrebo po politični razpravi sprejeti priporočila v primerih političnega pomena in splošnega interesa za delovanje schengenskega območja. Za takšne primere bi bilo treba šteti, da se pojavijo, ko se pri ocenjevanju ugotovi, da obstaja resna pomanjkljivost, v primerih tematskih ocenjevanj ali v primerih, ko se ocenjevanje izvede, da se preveri, ali država članica, ki jo zavezujejo določbe schengenskega pravnega reda in za katero nadzor na notranjih mejah ni bil odpravljen, izpolnjuje pogoje za uporabo schengenskega pravnega reda v celoti, ali v primeru države članice, ki jo določbe schengenskega pravnega reda ne zavezujejo in ki se je odločila za uporabo delov schengenskega pravnega reda, da se preveri, ali država članica izpolnjuje pogoje za delno uporabo schengenskega pravnega reda.

(22) Poleg tega bi bilo treba pri ocenjevanjih, v katerih je bila ugotovljena resna pomanjkljivost, uporabiti posebne določbe za zagotovitev takojšnjega sprejetja ukrepov za odpravo pomanjkljivosti. Glede na tveganje, ki ga prinaša takšna pomanjkljivost, bi morala ocenjena država članica takoj, ko je obveščena o resni pomanjkljivosti, začeti izvajati ukrepe za odpravo pomanjkljivosti, po potrebi tudi z mobilizacijo vseh operativnih in finančnih sredstev. Za ukrepe za odpravo pomanjkljivosti bi morali veljati krajši roki, izvajati pa bi se morali pod strožjim političnim nadzorom in spremljanjem med celotnim postopkom. V zvezi s tem bi morala Komisija nemudoma obvestiti Svet in Evropski parlament, če se pri ocenjevanju ugotovi obstoj resne pomanjkljivosti, in organizirati ponovni obisk v zvezi z resno pomanjkljivostjo najpozneje eno leto od datuma ocenjevanja, da se preveri, ali je država članica odpravila zadevne pomanjkljivosti. Komisija bi morala po ponovnem obisku Svetu predložiti poročilo o ponovnem obisku.

[36] UL L 55, 28.2.2011, str. 13.

(23) Ugotovitev resne pomanjkljivosti zahteva natančno oceno vsakega primera posebej, ki temelji na jasnih merilih glede narave, obsega in potencialnega učinka težav, ki se lahko med posameznimi področji politike razlikujejo. Različni ključni elementi za učinkovito izvajanje schengenskega pravnega reda in različne kombinacije dejavnikov bi lahko privedli do tega, da se ugotovitev šteje za resno pomanjkljivost. Če pa se šteje, da ugotovljena pomanjkljivost ogroža ali bi lahko kratkoročno ogrozila splošno delovanje območja brez nadzora na notranjih mejah ali pomembno negativno vplivala na pravice posameznikov, se takšna pomanjkljivost šteje za resno pomanjkljivost. Če se v ocenjevalnem poročilu ugotovi resna pomanjkljivost pri izvajanju nadzora na zunanjih mejah, se lahko uporabljata člena 21 in 29 Uredbe (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta[37].

(24) Ocenjevalni in spremljevalni mehanizem bi moral vključevati trdno komponento za nadaljnje ukrepanje in spremljanje, ki bi jo morala zagotoviti Komisija v tesnem sodelovanju s Svetom in Evropskim parlamentom brez ustvarjanja nesorazmernega bremena za vključene akterje. Ocenjevanjem bi morali slediti akcijski načrti. Pri pripravi akcijskih načrtov bi morale ocenjene države članice v celoti upoštevati možnosti financiranja, ki jih zagotavlja Unija, in ta sredstva kar najbolje izkoristiti. Za pospešitev postopka bi morala Komisija predložiti pripombe o ustreznosti akcijskih načrtov, na primer v obliki dopisa. Da bi bilo zagotovljeno pravočasno nadaljnje ukrepanje, če službe Komisije menijo, da akcijski načrt ni primeren, bi morala zadevna država članica predložiti spremenjen akcijski načrt v enem mesecu po prejemu pripomb. Države članice bi morale Komisiji in Svetu o izvajanju akcijskih načrtov v okviru nadaljnjih ukrepov praviloma poročati vsakih šest mesecev.

(25) V okviru dejavnosti spremljanja bi moralo biti Komisiji omogočeno, da organizira ponovne in preveritvene obiske. Ponovni obiski bi morali biti organizirani za spremljanje napredka pri izvajanju akcijskega načrta po ocenjevanju, v katerem je bila ugotovljena resna pomanjkljivost, ali po ocenjevanju pred polnim pristopom države članice k schengenskem območju („prvo ocenjevanje“), v katerem je bilo ugotovljeno, da ocenjena država članica ni izpolnila potrebnih pogojev za uporabo schengenskega pravnega reda na zadevnem ocenjenem področju politike. Poročilo o ponovnem obisku bi moralo biti omejeno na predstavitev napredka pri izvajanju priporočil. V nasprotnem primeru se lahko po ocenjevanju, v katerem resna pomanjkljivost ni bila ugotovljena, opravijo preveritveni obiski za spremljanje izvajanja akcijskega načrta, kadar se to zdi potrebno. Pred dokončanjem akcijskega načrta po prvem ocenjevanju bi bilo treba vedno organizirati preveritvene obiske. Z vidika organizacijskih zahtev in zahtev glede poročanja bi morali biti preveritveni obiski manj zahtevni od ocenjevalnih obiskov. Zlasti bi morali vključevati manjše skupine in ne bi smeli voditi do novih ugotovitev ali zahtev za sprejetje ločenega poročila. Svet bi moral biti dejavneje vključen v fazo spremljanja in izraziti svoje stališče glede predlaganega dokončanja akcijskih načrtov.

(26) Bistveno in zaželeno je, da Evropski parlament in Svet redno organizirata razprave na politični ravni, da bi ozaveščala o pomenu izvajanja schengenskega pravnega reda, zahtevata, da države članice, ki nenehno kršijo skupna pravila, prevzamejo odgovornost, in povečata pritisk nanje, da odpravijo ugotovljene pomanjkljivosti. Komisija bi morala zagotoviti ustrezne prispevke, da bi olajšala takšne razprave,

[37] Uredba (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah) (UL L 77, 23.3.2016, str. 1).

vključno s sprejetjem celovitega letnega poročila, ki bi zajemalo ocenjevanja, izvedena prejšnje leto, in stanje izvajanja priporočil, ter bi bilo del poročila o „stanju schengenske ureditve“. Evropski parlament se spodbuja k sprejetju resolucij, Svet pa bi moral sprejeti sklepne ugotovitve za povečanje pritiska na države članice, ki premalo napredujejo. „Schengenski forum“ bi moral kot edinstveno prizorišče razprav o schengenski ureditvi na visoki ravni s predstavniki Evropskega parlamenta, držav članic in Komisije zagotoviti platformo za neformalne razprave, katerih cilj bi bil boljše izvajanje schengenskega pravnega reda.

(27) Ocenjevalni in spremljevalni mehanizem, vzpostavljen s to uredbo, bi moral z medsebojnimi pregledi dopolnjevati spremljanje učinkovitosti izvajanja politik Unije v praksi. Splošna pristojnost Komisije, da s postopki za ugotavljanje kršitev skrbi za uporabo prava Unije pod nadzorom Sodišča Evropske unije, ne bi smela biti spremenjena.

(28) Stopnjo tajnosti ocenjevalnih poročil in poročil o ponovnem obisku bi bilo treba določiti v skladu z veljavnimi varnostnimi predpisi, določenimi v Sklepu Komisije (EU, Euratom) 2015/444[38]. Vendar bi morala ocenjena država članica kljub temu imeti možnost, da zahteva, da se celotno poročilo ali njegovi deli označijo s stopnjo tajnosti v skladu z varnostnimi predpisi, ki se uporabljajo.

(29) Glede na posebno vlogo, ki jo zadnji stavek člena 70 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) namenja Evropskemu parlamentu in nacionalnim parlamentom, kakor je v zvezi z nacionalnimi parlamenti poudarjena v členu 12(c) Pogodbe o Evropski uniji (PEU), bi morala Svet in Komisija Evropski parlament in nacionalne parlamente temeljito obveščati o vsebini in rezultatih ocenjevanj. Poleg tega bi se moral Svet, če bi Komisija predložila predlog za spremembo te uredbe, v skladu s členom 19(7)(h) svojega Poslovnika[39] posvetovati z Evropskim parlamentom, da bi pred sprejetjem končnega besedila kar najbolje upošteval njegovo mnenje.

(30) Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta[40] se uporablja za obdelavo osebnih podatkov v državah članicah, kadar izvajajo pristojnosti v skladu s to uredbo. Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta[41] se uporablja za obdelavo osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije, kadar izvajajo pristojnosti v skladu s to uredbo.

(31) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejetje večletnih in letnih ocenjevalnih programov, za določitev in posodobitev standardnega vprašalnika ter za sprejetje ocenjevalnih poročil

---

38 Sklep Komisije (EU, Euratom) 2015/444 z dne 13. marca 2015 o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU (UL L 72, 17.3.2015, str. 53).

39 Sklep Sveta 2009/937/EU z dne 1. decembra 2009 o sprejetju Poslovnika Sveta (UL L 325, 11.12.2009, str. 35).

40 Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

41 Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

in o ponovnem obisku. Navedena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta[42].

(32) Komisija bi morala takoj sprejeti veljavne izvedbene akte, kadar je to potrebno v ustrezno utemeljenih primerih v zvezi z resnimi pomanjkljivosti zaradi nujnih razlogov.

(33) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja. Ker ta uredba nadgrajuje schengenski pravni red, se Danska v skladu s členom 4 navedenega protokola v šestih mesecih od dne, ko Svet sprejme to uredbo, odloči, ali jo bo prenesla v svoje nacionalno pravo.

(34) Irska sodeluje pri tej uredbi v skladu s členom 5(1) Protokola št. 19 o schengenskem pravnem redu, vključenim v okvir Evropske unije, ki je priložen PEU in PDEU, in členom 6(2) Sklepa Sveta 2002/192/ES[43].

(35) Ta uredba za Islandijo in Norveško predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Svetom Evropske unije in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško o pridružitvi zadnjenavedene k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, ki spadajo na področje iz točke A člena 1 Sklepa Sveta 1999/437/ES[44].

(36) Ta uredba za Švico predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma, podpisanega med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, ki spadajo na področje iz točke A člena 1 Sklepa 1999/437/ES v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2008/146/ES[45].

(37) Ta uredba za Lihtenštajn predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Protokola med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, ki spadajo na področje iz točke A člena 1 Sklepa 1999/437/ES v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2011/350/EU[46].

---

42 Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

43 Sklep Sveta 2002/192/ES z dne 28. februarja 2002 o prošnji Irske, da sodeluje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda (UL L 64, 7.3.2002, str. 20).

44 Sklep Sveta 1999/437/ES z dne 17. maja 1999 o nekaterih izvedbenih predpisih za uporabo Sporazuma, sklenjenega med Svetom Evropske unije in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško, v zvezi s pridružitvijo teh dveh držav k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda (UL L 176, 10.7.1999, str. 31).

45 Sklep Sveta 2008/146/ES z dne 28. januarja 2008 o sklenitvi Sporazuma med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda v imenu Evropske skupnosti (UL L 53, 27.2.2008, str. 1).

46 Sklep Sveta 2011/350/EU z dne 7. marca 2011 o sklenitvi Protokola med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, v zvezi z odpravo kontrol na notranjih mejah in prostim gibanjem oseb, v imenu Evropske unije (UL L 160, 18.6.2011, str. 19).

(38) Ta uredba za Ciper, Bolgarijo, Romunijo in Hrvaško predstavlja akt, ki nadgrajuje schengenski pravni red ali je z njim kako drugače povezan v smislu člena 3(1) Akta o pristopu iz leta 2003, člena 4(1) Akta o pristopu iz leta 2005 oziroma člena 4(1) Akta o pristopu iz leta 2011.

(39) Glede na to, da se je preverjanje v skladu z veljavnimi postopki schengenskega ocenjevanja za Bolgarijo, Ciper, Romunijo in Hrvaško že zaključilo v skladu z njihovim aktom o pristopu, se preverjanje iz člena 1(2)(b) te uredbe za te države članice ne bo ponovno izvedlo –

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. S to uredbo se vzpostavlja ocenjevalni in spremljevalni mehanizem za namene zagotavljanja, da države članice učinkovito uporabljajo schengenski pravni red in s tem prispevajo k dobro delujočemu območju brez nadzora na notranjih mejah.

2. V okviru vzpostavljenega mehanizma so predvidene objektivne in nepristranske dejavnosti ocenjevanja in spremljanja, katerih cilj je:

   (a) preveriti uporabo schengenskega pravnega reda v državah članicah, za katere se schengenski pravni red uporablja v celoti, in v državah članicah, za katere se v skladu z zadevnimi protokoli, priloženimi PEU in PDEU, schengenski pravni red uporablja delno;

   (b) preveriti, ali so izpolnjeni potrebni pogoji za uporabo vseh zadevnih delov schengenskega pravnega reda v tistih državah članicah, v zvezi s katerimi ni bil sprejet sklep Sveta o popolni ali delni uporabi določb schengenskega pravnega reda.

3. Ocenjevanja lahko zajemajo vse vidike schengenskega pravnega reda in upoštevajo delovanje organov, ki uporabljajo schengenski pravni red.

Člen 2

Opredelitve pojmov

Za namene te uredbe:

(a) „schengenski pravni red“ pomeni določbe, vključene v okvir Unije v skladu s Protokolom št. 19, ki je priložen PEU in PDEU, skupaj z akti, ki jih nadgrajujejo ali so z njimi drugače povezani;

(b) „prvo ocenjevanje“ pomeni ocenjevanje, s katerim se preveri, ali država članica, ki jo zavezujejo določbe schengenskega pravnega reda in za katero nadzor na notranjih mejah ni bil odpravljen, izpolnjuje pogoje za uporabo schengenskega pravnega reda v celoti, ali, kadar gre za državo članico, ki jo določbe schengenskega pravnega reda ne zavezujejo in ki se je odločila za uporabo delov schengenskega pravnega reda, preveri, ali država članica izpolnjuje pogoje za delno uporabo schengenskega pravnega reda;

(c) „redno ocenjevanje“ pomeni ocenjevanje, vključeno v večletni ocenjevalni program in letne ocenjevalne programe, s katerimi se preveri uporaba schengenskega pravnega reda v državi članici, da se oceni splošna uspešnost države članice pri uporabi schengenskega pravnega reda;

(d) „nenapovedano ocenjevanje“ pomeni ocenjevanje, ki ni vključeno v večletne in letne ocenjevalne programe, s katerim se preveri uporaba schengenskega pravnega reda v eni ali več državah članicah na enem ali več področjih politike;

(e) „tematsko ocenjevanje“ pomeni ocenjevanje, namenjeno zagotavljanju primerjalne analize zakonodaje ali praks držav članic ali uporabe določenih delov schengenskega pravnega reda v več državah članicah;

(f) „obisk“ pomeni obisk države članice ali njenih konzulatov z namenom izvedbe dejavnosti ocenjevanja ali spremljanja;

(g) „ponovni obisk“ pomeni obisk, namenjen spremljanju napredka pri izvajanju akcijskega načrta po ocenjevanju, v katerem je bila ugotovljena resna pomanjkljivost, ali po prvem ocenjevanju, v katerem je bilo ugotovljeno, da ocenjena država članica ni izpolnila potrebnih pogojev za uporabo schengenskega pravnega reda;

(h) „preveritveni obisk“ pomeni obisk, ki ni ponovni obisk, in je namenjen spremljanju napredka pri izvajanju akcijskega načrta;

(i) „resna pomanjkljivost“ pomeni eno ali več pomanjkljivosti v zvezi z učinkovito uporabo ključnih elementov schengenskega pravnega reda, ki posamično ali v kombinaciji pomembno negativno vplivajo ali bi sčasoma lahko znatno negativno vplivale na pravice posameznikov ali na delovanje schengenskega območja;

(j) „dejavnost ocenjevanja“ pomeni posamezen obisk, ocenjevanje, izvedeno na podlagi vprašalnika, ali drugo ocenjevanje, izvedeno na daljavo;

(k) „skupina“ pomeni skupino, ki je sestavljena iz strokovnjakov, ki jih imenujejo predstavniki držav članic, in predstavnikov Komisije, ki izvajajo dejavnosti ocenjevanja in spremljanja.

Člen 3

Pristojnosti in dolžnost sodelovanja

1. Države članice in Komisija so skupaj odgovorne za izvajanje ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma, k temu pa prispevajo ustrezni organi, uradi in agencije Unije v skladu z njihovimi mandati.

2. Komisija je odgovorna za pripravo letnih in večletnih ocenjevalnih programov, oblikovanje vprašalnikov in časovnih razporedov obiskov, izvajanje obiskov ter pripravo ocenjevalnih poročil in priporočil. Zagotovi tudi dejavnosti nadaljnjega ukrepanja in spremljanja.

3. Države članice in Komisija v vseh fazah ocenjevanj polno sodelujejo, da se zagotovi učinkovito izvajanje te uredbe.

4. Države članice sprejmejo vse splošne ali posebne ukrepe za podporo in pomoč Komisiji in skupinam pri izvajanju dejavnosti ocenjevanja in spremljanja.

Zagotovijo, da lahko Komisija in skupine, ki izvajajo dejavnosti ocenjevanja in spremljanja, učinkovito opravljajo svoje naloge, zlasti tako, da Komisiji in skupinam omogočijo, da se obrnejo neposredno na ustrezne osebe, ter zagotovijo popoln in

neoviran dostop do vseh območij, prostorov in dokumentov, do katerih je bil zahtevan dostop, vključno z nacionalnimi in notranjimi smernicami in navodili, tudi tajnimi.

5. Komisija je odgovorna za organizacijo potovanj predstavnikov Komisije in strokovnjakov držav članic iz skupin v obiskano državo članico in iz nje.

Komisija krije stroške potovanja in nastanitve strokovnjakov in opazovalca iz člena 16(2), ki sodelujejo pri obiskih.

Obiskana država članica je odgovorna za zagotovitev potrebnega prevoza na kraju samem.

Člen 4

Oblike ocenjevanj

1. Ocenjevanja so lahko v kateri koli od naslednjih oblik:

(a) prva ocenjevanja;

(b) redna ocenjevanja;

(c) nenapovedana ocenjevanja;

(d) tematska ocenjevanja.

2. Komisija lahko organizira nenapovedana ocenjevanja, zlasti:

(a) za ocenjevanje praks na notranjih mejah;

(b) če je seznanjena z nastajajočimi ali sistemskimi težavami, ki bi lahko imele znaten negativen učinek na delovanje schengenskega območja;

(c) če ima razloge za domnevo, da ocenjena država članica hudo zanemarja svoje obveznosti iz schengenskega pravnega reda, vključno z obtožbami o hudih kršitvah temeljnih pravic na zunanjih mejah.

3. Komisija lahko organizira tematska ocenjevanja, zlasti da oceni izvajanje pomembnih zakonodajnih sprememb, ko se te začnejo uporabljati, in novih pobud, ali da oceni vprašanja na vseh področjih politike ali v zvezi s praksami držav članic, ki se srečujejo s podobnimi izzivi.

Člen 5

Oblike dejavnosti spremljanja

Dejavnosti spremljanja lahko vključujejo kar koli od naslednjega:

(a) pregled akcijskih načrtov in poročil o nadaljnjem ukrepanju, ki so jih predložile ocenjene države članice;

(b) ponovne obiske;

(c) preveritvene obiske.

Člen 6

Metode ocenjevanja in spremljanja

Dejavnosti ocenjevanja in spremljanja iz členov 4 in 5 se lahko izvajajo z napovedanimi ali nenapovedanimi obiski ter vprašalniki ali drugimi metodami na daljavo.

Vsaka metoda ocenjevanja in spremljanja se lahko uporablja samostojno ali v kombinaciji z drugimi metodami, kot je ustrezno.

Člen 7

Sodelovanje z organi, uradi in agencijami Unije

1. Komisija sodeluje z ustreznimi organi, uradi in agencijami Unije, ki sodelujejo pri izvajanju schengenskega pravnega reda, ter z Agencijo Evropske unije za temeljne pravice.

   Komisija lahko za lažje sodelovanje sklene dogovore z organi, uradi in agencijami Unije.

2. Komisija lahko od organov, uradov in agencij Unije iz odstavka 1 v skladu z njihovimi mandati zahteva informacije, statistične podatke ali analize tveganja za izboljšanje spremljanja razmer v smislu Uredbe (EU) 2019/1896 v zvezi z izvajanjem schengenskega pravnega reda v državah članicah.

Člen 8

Sodelovanje z agencijo Frontex

1. Agencija Frontex vsako leto najpozneje do 31. avgusta Komisiji in državam članicam predloži analizo tveganja za namene letnega ocenjevalnega programa iz člena 13 te uredbe.

2. Analiza tveganja iz odstavka 1 zajema vse pomembne vidike, povezane z integriranim upravljanjem meja, vključuje pa tudi priporočila za nenapovedane obiske v naslednjem letu, ne glede na vrstni red, po katerem naj se države članice ocenijo v posameznem letu, kot je v skladu s členom 12 določeno v večletnem ocenjevalnem programu.

   Ta priporočila lahko zadevajo katero koli regijo ali določeno območje in vsebujejo seznam najmanj desetih določenih odsekov zunanjih meja in najmanj desetih določenih mejnih prehodov ter določenih krajev, pomembnih za ocenjevanje skladnosti v skladu z Direktivo 2008/115/ES[47], in druge ustrezne informacije.

Člen 9

Sodelovanje z Europolom

V skladu s točko (s) člena 4(1) Uredbe (EU) 2016/794 Evropskega parlamenta in Sveta[48] Europol zagotovi strokovno znanje, analize, poročila in druge ustrezne informacije v podporo izvajanju te uredbe.

Člen 10

Sinergije z drugimi dejavnostmi ocenjevanja in spremljanja

[47] Direktiva 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 348, 24.12.2008, str. 98).

[48] Uredba (EU) 2016/794 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o Agenciji Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) ter nadomestitvi in razveljavitvi sklepov Sveta 2009/371/PNZ, 2009/934/PNZ, 2009/935/PNZ, 2009/936/PNZ in 2009/968/PNZ (UL L 135, 24.5.2016, str. 53).

1. Komisija pri pripravi dejavnosti ocenjevanja in spremljanja uporabi rezultate ustreznih mehanizmov in instrumentov, vključno z dejavnostmi ocenjevanja in spremljanja, ki jih izvajajo organi, uradi in agencije Unije, ki sodelujejo pri izvajanju schengenskega pravnega reda, in Agencija Evropske unije za temeljne pravice ter neodvisni nacionalni mehanizmi in organi za spremljanje ter drugi nacionalni mehanizmi za nadzor kakovosti, da se izboljša ozaveščenost o delovanju schengenskega območja in prepreči podvajanje prizadevanj in nasprotujočih si ukrepov.

2. Priporočila v iz te uredbe dopolnjujejo priporočila v skladu s členom 32(7) Uredbe (EU) 2019/1896 v okviru ocene ranljivosti.

3. Komisija si lahko z ustreznimi nacionalnimi organi, uradi in agencijami ter organi, uradi in agencijami Unije iz odstavka 1 varno in pravočasno izmenja podrobnosti o ocenjevalnih poročilih, akcijske načrte in najnovejše informacije o izvajanju akcijskih načrtov.

   Izmenjava informacij poteka v skladu z mandati zadevnih organov, uradov in agencij Unije.

Člen 11

Informacije tretjih oseb

Komisija pri načrtovanju programov in izvajanju dejavnosti ocenjevanja in spremljanja upošteva informacije, ki jih zagotovijo tretje osebe, tudi neodvisni organi ter nevladne in mednarodne organizacije.

POGLAVJE II

NAČRTOVANJE PROGRAMOV

Člen 12

Večletni ocenjevalni program

1. Komisija po potrebi po posvetovanju z zadevnimi organi, uradi in agencijami Unije določi večletni ocenjevalni program, ki zajema obdobje sedmih let, in sicer vsaj šest mesecev pred začetkom naslednjega sedemletnega obdobja.

   V vsakem večletnem ocenjevalnem ciklu za vsako državo članico poteka redno ocenjevanje in vsaj eno nenapovedano ali tematsko ocenjevanje.

2. Komisija sprejme večletni ocenjevalni program z izvedbenim aktom. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 29(3). Komisija pošlje večletni ocenjevalni program Evropskemu parlamentu in Svetu.

3. Večletni ocenjevalni program določa posebna prednostna področja, ki jih zajemajo redna ocenjevanja, in vključuje začasni časovni razpored teh ocenjevanj.

   Določa začasni seznam držav članic, za katere bodo v določenem letu potekala redna ocenjevanja, ne glede na prilagoditve, opravljene v skladu z odstavkom 4. Pri začasnem vrstnem redu, po katerem bodo za države članice potekala redna ocenjevanja, se upošteva čas, ki je potekel od prejšnjega rednega ocenjevanja. Upoštevajo se tudi rezultati prejšnjih ocenjevanj, hitrost izvajanja akcijskih načrtov in druge ustrezne informacije, ki so na voljo Komisiji v zvezi s praksami držav članic.

4. V primeru višje sile, ki preprečuje izvajanje ocenjevanj v skladu z začasnim časovnim razporedom, določenim v skladu z odstavkom 3, lahko Komisija v dogovoru z zadevnimi državami članicami prilagodi začasni časovni razpored za zadevna ocenjevanja.

Komisija o takih dogodkih in njihovem pričakovanem vplivu na načrtovanje ocenjevanj v skladu z večletnim ocenjevalnim programom nemudoma obvesti Evropski parlament in Svet.

Člen 13

Letni ocenjevalni program

1. Komisija z izvedbenim aktom do 15. novembra v letu pred letom, na katerega se program nanaša, določi letni ocenjevalni program, ki temelji zlasti na analizah tveganj in drugih informacijah, ki jih je Komisija pridobila v skladu s členi 7, 8, 9, 10 in 11. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 29(3).

2. Letni ocenjevalni program vsebuje začasni časovni razpored naslednjih ocenjevanj:

(a) rednih ocenjevanj držav članic, kot je določeno v večletnem ocenjevalnem programu;

(b) prvega ocenjevanja države članice po izjavi o pripravljenosti za ocenjevanje;

(c) vsaj enega tematskega ocenjevanja.

3. Komisija pošlje večletni ocenjevalni program Evropskemu parlamentu in Svetu.

V primeru višje sile, ki preprečuje izvajanje ocenjevanj v skladu z začasnim časovnim razporedom, določenim v skladu z odstavkom 2, lahko Komisija v dogovoru z zadevnimi državami članicami prilagodi začasni časovni razpored za zadevna ocenjevanja.

Komisija o takih dogodkih in njihovem pričakovanem vplivu na načrtovanje ocenjevanj v skladu z letnim ocenjevalnim programom nemudoma obvesti Evropski parlament in Svet.

Člen 14

Standardni vprašalnik

1. Komisija z izvedbenim aktom določi in posodablja standardni vprašalnik.

Pri pripravi vprašalnika se lahko Komisija posvetuje z ustreznimi organi, uradi in agencijami Unije iz člena 7.

2. Izvedbeni akti iz odstavka 1 se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 29(2).

3. Standardni vprašalnik zajema izvajanje ustrezne zakonodaje ter organizacijska in tehnična sredstva, ki so na voljo za izvajanje schengenskega pravnega reda, vključno tista iz priročnikov, schengenskih katalogov in ustreznih statističnih podatkov.

4. Komisija vsako leto do 1. avgusta pošlje standardni vprašalnik tistim državam članicam, za katere bodo naslednje leto potekala redna ocenjevanja v skladu z letnim ocenjevalnim programom.

Te države članice svoje odgovore predložijo Komisiji v treh mesecih po prejemu standardnega vprašalnika.

Komisija da odgovore na voljo drugim državam članicam.

5. Na zahtevo Komisije ocenjene države članice posodobijo svoje odgovore na standardni vprašalnik in na zahtevo odgovorijo na dodatna vprašanja pred določenimi ocenjevanji ter predložijo ugotovitve nacionalnih mehanizmov za nadzor kakovosti in notranjih revizij.

POGLAVJE III

SKUPNE DOLOČBE ZA DEJAVNOSTI OCENJEVANJA IN SPREMLJANJA

Člen 15

Strokovnjaki držav članic

1. Strokovnjaki držav članic, ki sodelujejo pri dejavnostih ocenjevanja in spremljanja, imajo ustrezne kvalifikacije, vključno z dobrim teoretičnim znanjem in praktičnimi izkušnjami na področjih, ki jih zajema ocenjevalni in spremljevalni mehanizem, dobro poznajo načela, postopke in tehnike ocenjevanja ter se lahko učinkovito sporazumevajo v skupnem jeziku.

2. V skladu z zadevnim aktom o pristopu lahko strokovnjaki tistih držav članic, ki jih zavezujejo določbe schengenskega pravnega reda, ga pa še ne uporabljajo v celoti, sodelujejo pri dejavnostih ocenjevanja in spremljanja vseh delov schengenskega pravnega reda.

Člen 16

Usposabljanje strokovnjakov

1. Države članice in Komisija v sodelovanju z ustreznimi organi, uradi ali agencijami Unije zagotovijo, da se strokovnjaki držav članic in predstavniki Komisije ustrezno usposobijo za schengenske ocenjevalce.

   Usposabljanja za schengenske ocenjevalce vključujejo elemente v zvezi s temeljnimi pravicami, ki se razvijejo v sodelovanju z Agencijo Evropske unije za temeljne pravice.

   Komisija v sodelovanju z ustreznimi organi, uradi ali agencijami Unije redno posodablja učne načrte za začetno usposabljanje in po potrebi zagotavlja nadaljnje in osvežitveno usposabljanje.

2. Vsaka skupina, ki izvaja redna ocenjevanja, lahko za namene usposabljanja vključi „opazovalca“ iz države članice ali Komisije.

Člen 17

Nabor strokovnjakov držav članic

1. Komisija v sodelovanju z državami članicami vsako leto vzpostavi nabor strokovnjakov, katerih poklicne izkušnje pokrivajo posamezna prednostna področja, določena v večletnem ocenjevalnem programu.

2. Hkrati z določitvijo letnega ocenjevalnega programa v skladu s členom 13(1) države članice na poziv Komisije imenujejo vsaj enega usposobljenega strokovnjaka za vsako posamezno področje, določeno v večletnem ocenjevalnem programu za nabor strokovnjakov za naslednje leto.

3. Odvisno od ocenjevanj v letnem ocenjevalnem programu lahko Komisija v pozivu podrobneje določi strokovne zahteve za strokovnjake, ki jih je treba imenovati.

4. Države članice strokovnjake imenujejo v štirih tednih po prejemu poziva iz odstavka 2.

5. Države članice zagotovijo, da imenovani strokovnjaki izpolnjujejo pogoje iz člena 15 in posebne zahteve, določene v pozivu za vzpostavitev nabora strokovnjakov.

6. Strokovnjaki, ki so se ustrezno usposobili v skladu s členom 16, so imenovani v nabor strokovnjakov, vzpostavljen za leto, ki sledi letu, v katerem so se ustrezno usposobili.

7. Komisija lahko pozove tudi ustrezne organe, urade in agencije Unije iz člena 7, da imenujejo strokovnjake v nabor strokovnjakov.

8. Komisija imenovane strokovnjake oceni in v enem tednu potrdi izbor strokovnjakov za nabor strokovnjakov.

9. Če za določena področja noben strokovnjak ne izpolnjuje zahtev iz odstavka 3, Komisija pozove zadevno državo članico, naj imenuje novega strokovnjaka za zadevno določeno prednostno področje.

10. Države članice zagotovijo, da so imenovani strokovnjaki na voljo za izvajanje ocenjevanj.

Če strokovnjak ni več na voljo v naboru, zadevna država članica nemudoma imenuje nadomestnega strokovnjaka.

11. Komisija redno posodablja seznam strokovnjakov v naboru in države članice obvesti o številu strokovnjakov, imenovanih na državo članico, in njihovih profilih.

Člen 18

Oblikovanje skupin

1. Komisija glede na posebnosti in potrebe dejavnosti ocenjevanja ali spremljanja določi število strokovnjakov držav članic in predstavnikov Komisije, ki sodelujejo v skupini. Komisija iz nabora strokovnjakov izbere strokovnjake, ki bodo postali člani skupine.

2. Pri izbiri strokovnjakov Komisija upošteva profile, potrebne za določeno dejavnost ocenjevanja ali spremljanja, pri čemer upošteva potrebo po zagotavljanju geografske uravnoteženosti ter uravnoteženosti glede na poklicne izkušnje in zmogljivosti nacionalnih uprav.

Strokovnjaki držav članic ne sodelujejo v skupini, ki izvaja dejavnost ocenjevanja ali spremljanja države članice, v kateri so zaposleni.

3. Komisija pozove izbrane strokovnjake takoj po določitvi datuma dejavnosti ocenjevanja ali spremljanja, najpozneje pa deset tednov pred načrtovanim začetkom dejavnosti ocenjevanja ali spremljanja. Pozvani strokovnjaki odgovorijo v enem tednu po prejemu poziva v dogovoru z organi, ki so jih imenovali.

4. V primeru nenapovedanih obiskov Komisija pošlje pozive najpozneje dva tedna pred načrtovanim začetkom obiska. Strokovnjaki odgovorijo v 72 urah po prejemu poziva v dogovoru z organi, ki so jih imenovali.

5. Komisija lahko pozove ustrezne organe, urade in agencije Unije iz člena 7, da imenujejo predstavnika z ustreznimi strokovnimi izkušnjami in izkušnjami na terenu,

da se pridruži kot opazovalec pri dejavnosti ocenjevanja ali spremljanja. Za poziv in odgovor se uporabljajo roki iz odstavkov 3 in 4.

6. Če želi država članica imenovati opazovalca za namene usposabljanja iz člena 16(3), o tem obvesti Komisijo najmanj šest tednov pred načrtovanim začetkom ocenjevanja.

7. Opazovalci iz odstavkov 5 in 6 podpirajo skupino, kot to zahtevata vodilna strokovnjaka, vendar ne sodelujejo v notranjem postopku odločanja skupine.

8. Če Komisija najmanj šest tednov pred načrtovanim začetkom dejavnosti ocenjevanja ali spremljanja ali vsaj en teden pred nenapovedanimi obiski ne prejme potrditve udeležbe zahtevanega števila strokovnjakov iz nabora, nemudoma pozove vse države članice, naj imenujejo usposobljene strokovnjake zunaj nabora, da zapolnijo prazna mesta.

9. Države članice odgovorijo v 72 urah po prejemu tega poziva.

Komisija imenuje vodilnega strokovnjaka Komisije in predlaga vodilnega strokovnjaka držav članic. Vodilnega strokovnjaka držav članic imenujejo člani skupine čim prej po ustanovitvi skupine.

Vodilna strokovnjaka sta odgovorna zlasti za splošno načrtovanje, pripravljalne dejavnosti, organizacijo skupine, izvajanje ocenjevanja, usklajevanje priprave ocenjevalnega poročila, nadzor kakovosti in nadaljnje ukrepanje ter ustrezne dejavnosti spremljanja, kot je primerno.

Člen 19

Potek obiskov

1. Skupine opravijo vse potrebne pripravljalne dejavnosti, da se zagotovijo učinkoviti, natančni in usklajeni obiski.

2. Podroben program obiskov v državi članici ali na njenih konzulatih določi Komisija v tesnem sodelovanju z vodilnima strokovnjakoma in zadevno državo članico.

Lahko vključuje obiske nacionalnih organov in teles, nevladnih in mednarodnih organizacij ter drugih subjektov, agencij in teles, ki sodelujejo pri izvajanju schengenskega pravnega reda ali jih izvajanje schengenskega pravnega reda zadeva, in sestanke z njimi, in sicer v sodelovanju z državo članico, za katero se izvaja dejavnost ocenjevanja ali spremljanja.

3. V primeru napovedanih obiskov se Komisija posvetuje z zadevno državo članico ter jo uradno obvesti o časovnem razporedu in podrobnem programu vsaj štiri tedne pred predvideno izvedbo obiska. Vnaprej sporoči imena članov skupine in opazovalcev. Zadevna država članica imenuje kontaktno točko za praktično organizacijo obiska.

4. Nenapovedani obiski se izvedejo brez predhodnega uradnega obvestila zadevni državi članici. Komisija lahko izjemoma uradno obvesti zadevno državo članico vsaj 24 ur pred takim obiskom, kadar je glavni namen nenapovedanega obiska naključno preverjanje izvajanja schengenskega pravnega reda.

Komisija določi podroben program za nenapovedane obiske. Če so bile države članice uradno obveščene, se lahko Komisija z zadevno državo članico posvetuje o časovnem razporedu in podrobnem programu.

5. Komisija lahko v tesnem sodelovanju z državami članicami določi in posodobi smernice za izvajanje nenapovedanih obiskov.

Člen 20

Metode na daljavo

Komisija lahko v sodelovanju z državami članicami določi smernice za izvajanje dejavnosti ocenjevanja in spremljanja z vprašalnikom ali drugimi metodami na daljavo.

Člen 21

Ocenjevalna poročila

1. Skupina po vsakem ocenjevanju pripravi ocenjevalno poročilo.

   Komisija sprejme ocenjevalno poročilo z izvedbenim aktom v skladu s postopkom pregleda iz člena 29(3). Ocenjevalno poročilo se sprejme najpozneje štiri mesece po končani dejavnosti ocenjevanja.

   Komisija pošlje ocenjevalno poročilo nacionalnim parlamentom, Evropskemu parlamentu in Svetu.

2. Pri pripravi ocenjevalnega poročila skupine upoštevajo odgovore na standardni vprašalnik, vse dodatne informacije, pridobljene v skladu s členi 7, 8, 9, 10 in 11, ter ugotovitve iz dejavnosti ocenjevanja. Ocenjevalna poročila lahko vključujejo dokumentarno in digitalno gradivo v podporo ugotovitvam. Če se ocenjevanje opravi z obiskom, skupina med obiskom pripravi ocenjevalno poročilo.

   Skupine so splošno odgovorne za pripravo ocenjevalnega poročila ter za zagotavljanje njegove celovitosti in kakovosti. V primeru razhajanja mnenj si skupina prizadeva doseči kompromis.

3. V ocenjevalnem poročilu so analizirani kvalitativni, kvantitativni, operativni, upravni in organizacijski vidiki ter navedene pomanjkljivosti, področja, na katerih so potrebne izboljšave, in najboljše prakse, ugotovljene med ocenjevanjem.

4. Ugotovitve je mogoče oceniti kot:

   (a) najboljša praksa;

   (b) izpolnjuje zahteve, vendar je potrebno izboljšanje;

   (c) ne izpolnjuje zahtev.

5. Ocenjevalno poročilo vsebuje priporočila za ukrepe za odpravo pomanjkljivosti, katerih cilj je odpraviti pomanjkljivosti in obravnavati področja za izboljšave, ugotovljena med ocenjevanjem, ter navesti prednostne naloge za njihovo izvajanje. V ocenjevalnem poročilu so lahko določeni roki za izvedbo priporočil. Če je pri ocenjevanju ugotovljena resna pomanjkljivost, se uporabijo posebne določbe iz člena 23.

6. Komisija pošlje osnutek ocenjevalnega poročila ocenjeni državi članici v štirih tednih po končani dejavnosti ocenjevanja. Ocenjena država članica predloži pripombe glede osnutka ocenjevalnega poročila v dveh tednih po njegovem prejemu. Na zahtevo ocenjene države članice poteka sestanek za oblikovanje poročila najpozneje pet delovnih dni po prejemu pripomb ocenjene države članice. V osnutku ocenjevalnega poročila se lahko upoštevajo pripombe ocenjene države članice.

Člen 22

Nadaljnji ukrepi in spremljanje

1. Ocenjena država članica v dveh mesecih po sprejetju ocenjevalnega poročila Komisiji in Svetu predloži akcijski načrt za izvedbo vseh priporočil, vključenih v ocenjevalno poročilo.

2. Po posvetovanju s skupino, ki je izvedla dejavnost ocenjevanja, Komisija predloži pripombe o ustreznosti akcijskega načrta in v enem mesecu od njegove predložitve o svojih pripombah obvesti ocenjeno državo članico. Svet lahko države članice pozove, naj predložijo pripombe k akcijskemu načrtu.

   Če Komisija meni, da vsa priporočila niso bila obravnavana v zadostni meri, ocenjena država članica v enem mesecu po prejemu pripomb predloži spremenjen akcijski načrt.

3. Ocenjena država članica Komisiji in Svetu poroča o izvajanju svojega akcijskega načrta vsakih šest mesecev od sprejetja ocenjevalnega poročila, dokler Komisija ne meni, da je akcijski načrt v celoti izveden. Glede na vrsto pomanjkljivosti in stanje izvajanja priporočil lahko Komisija od ocenjene države članice zahteva drugačno pogostost poročanja.

   Kadar Komisija meni, da je akcijski načrt izveden, ocenjeno državo članico obvesti o dokončanju akcijskega načrta.

   Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu vsaj dvakrat letno poroča o stanju izvajanja akcijskih načrtov. Komisija zlasti predloži informacije o svojih pripombah glede ustreznosti akcijskih načrtov iz odstavka 2, rezultatih ponovnih in preveritvenih obiskov ter glede tega, ali je opazila bistveno premajhen napredek pri izvajanju akcijskega načrta.

POGLAVJE IV

RESNE POMANJKLJIVOSTI IN POSEBNE OBLIKE OCENJEVANJA

Člen 23

Posebne določbe v primeru resne pomanjkljivosti, ugotovljene v ocenjevalnem poročilu

1. V zvezi z ocenjevanji, v katerih je bila ugotovljena resna pomanjkljivost, se uporabljajo pravila iz odstavkov 2 do 7.

2. Po končani dejavnosti ocenjevanja vodilni strokovnjak Komisije in vodilni strokovnjak držav članic v imenu skupine ocenjeno državo članico obvestita, da je bila ugotovljena resna pomanjkljivost.

   Ocenjena država članica sprejme takojšnje ukrepe za odpravo pomanjkljivosti, tudi tako, da po potrebi mobilizira vsa razpoložljiva operativna in finančna sredstva. Ocenjena država članica nemudoma obvesti Komisijo in države članice o takojšnjih sprejetih ali načrtovanih ukrepih za odpravo pomanjkljivosti. Hkrati Komisija ustrezne organe, urade in agencije Unije iz člena 7 obvesti o resni pomanjkljivosti, da bi lahko po potrebi zagotovili podporo ocenjeni državi članici. Komisija obvesti tudi Svet in Evropski parlament:

3. Ocenjevalno poročilo, pripravljeno v skladu s členom 21(2), (3) in (4), se osredotoča na ugotovitve, ki vodijo do ugotovitve resne pomanjkljivosti. Ocenjevalno poročilo ne vsebuje priporočil. Komisija pošlje osnutek ocenjevalnega poročila ocenjeni državi članici v dveh tednih po končani dejavnosti ocenjevanja.

   Ocenjevana država članica predloži pripombe glede osnutka ocenjevalnega poročila v petih delovnih dneh po njegovem prejemu.

Iz ustrezno utemeljenih izredno nujnih razlogov v zvezi z resno pomanjkljivostjo Komisija z izvedbenim aktom v skladu s postopkom iz člena 29(4) sprejme ocenjevalno poročilo najpozneje šest tednov po končani dejavnosti ocenjevanja.

4. Skupina ob upoštevanju ugotovitev pripravi priporočila za ukrepe za odpravo pomanjkljivosti, namenjene odpravi resne pomanjkljivosti, ugotovljene v osnutku ocenjevalnega poročila.

   Komisija Svetu predloži predlog za sprejetje zadevnih priporočil.

5. Svet sprejme priporočila v dveh tednih po prejemu predloga.

   Priporočila pošlje Evropskemu parlamentu in nacionalnim parlamentom.

   Svet določi roke za izvedbo priporočil, povezanih z resno pomanjkljivostjo, in določi pogostost poročanja ocenjene države članice Komisiji in Svetu o izvajanju njenega akcijskega načrta.

6. Ocenjena država članica Komisiji in Svetu predloži svoj akcijski načrt v enem mesecu po sprejetju priporočil. Komisija ta akcijski načrt pošlje Evropskemu parlamentu.

   Komisija ocenjenim državam članicam predloži pripombe glede ustreznosti akcijskega načrta v dveh tednih po njegovi predložitvi. Komisija pošlje pripombe Svetu in Evropskemu parlamentu.

7. Komisija za preverjanje napredka pri izvajanju priporočil, povezanih z resno pomanjkljivostjo, organizira ponovni obisk, ki se izvede najpozneje eno leto po datumu dejavnosti ocenjevanja.

   Komisija z izvedbenim aktom sprejme poročilo o ponovnem pregledu v skladu s postopkom pregleda iz člena 29(3). Komisija poročilo o ponovnem obisku predloži Svetu.

8. Svet izrazi svoje stališče o poročilu.

9. Komisija obvesti Evropski parlament in Svet, da namerava dokončati akcijski načrt.

   Komisija pozove Svet, naj izrazi svoje stališče o predlaganem dokončanju.

   Komisija pri odločitvi, ali bo akcijski načrt dokončala, upošteva to stališče.

10. Če se šteje, da je resna pomanjkljivost resna grožnja javnemu redu ali notranji varnosti na območju brez nadzora na notranjih mejah ali resna in sistematična kršitev temeljnih pravic, Komisija na lastno pobudo ali na zahtevo Evropskega parlamenta ali države članice o tem takoj obvesti Evropski parlament in Svet.

Člen 24

Posebne določbe za prva ocenjevanja

1. Pravila iz odstavkov 2 in 3 se uporabljajo v zvezi s prvimi ocenjevanji.

2. Ocenjevalno poročilo, pripravljeno v skladu s členom 21(2), (3) in (4), ne vsebuje priporočil. Ob upoštevanju ugotovitev skupina pripravi priporočila za ukrepe za odpravo pomanjkljivosti, opredeljene v osnutku ocenjevalnega poročila. Uporabljajo se roki iz člena 21(1) in (6).

   Komisija Svetu predloži predlog za sprejetje zadevnih priporočil.

3. Svet sprejme priporočila v dveh mesecih po prejemu predloga.

Priporočila pošlje Evropskemu parlamentu in nacionalnim parlamentom.

Svet lahko določi roke za izvedbo posebnih priporočil.

Če je v ocenjevalnem poročilu ugotovljeno, da ocenjena država članica ni izpolnila pogojev, potrebnih za uporabo schengenskega pravnega reda, Komisija organizira ponovni obisk. Komisija sprejme poročilo o ponovnem obisku z izvedbenim aktom v skladu s postopkom pregleda iz člena 29(3). Komisija poročilo o ponovnem obisku predloži Svetu.

4. Komisija pred dokončanjem akcijskega načrta opravi preveritveni obisk.

Komisija obvesti Evropski parlament in Svet o rezultatih preveritvenega obiska in o tem, da namerava dokončati akcijski načrt.

5. Komisija pozove Svet, naj izrazi svoje stališče o predlaganem dokončanju.

Komisija pri odločitvi, ali bo akcijski načrt dokončala, upošteva to stališče.

Člen 25

Posebne določbe za tematska ocenjevanja

Za tematska ocenjevanja se uporablja člen 24(2) in (3).

Če se pri tematskem ocenjevanju ugotovi resna pomanjkljivost, se uporablja člen 23.

POGLAVJE V

KONČNE DOLOČBE

Člen 26

Občutljive informacije

1. Skupine obravnavajo kot zaupne vse podatke, ki jih pridobijo med opravljanjem svojih dolžnosti.

2. Stopnja tajnosti poročil se določi v skladu s Sklepom (EU, Euratom) 2015/444. Na podlagi ustrezno utemeljene zahteve ocenjene države članice lahko dobijo tudi oznako „EU RESTRICTED/RESTREINT UE“.

3. Pošiljanje tajnih informacij in dokumentov za namene te uredbe in ravnanje z njimi potekata v skladu z veljavnimi varnostnimi predpisi. Ti predpisi ne onemogočajo, da se informacije dajo na voljo Evropskemu parlamentu in ustreznim organom, uradom in agencijam Unije iz člena 7.

Člen 27

Pogoji za sodelovanje Irske

1. Strokovnjaki iz Irske lahko sodelujejo le pri ocenjevanju tistih delov schengenskega pravnega reda, pri katerih je Irski dovoljeno sodelovati.

2. Ocenjevanja zajemajo le učinkovitost in uspešnost uporabe tistih delov schengenskega pravnega reda na Irskem, pri katerih je Irski dovoljeno sodelovati.

3. Irska sodeluje pri sprejemanju priporočil s strani Sveta le v zvezi s tistimi deli schengenskega pravnega reda, pri katerih ji je dovoljeno sodelovati.

Člen 28

Poročanje Evropskemu parlamentu in Svetu

Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu letno predloži celovito poročilo o ocenjevanjih, izvedenih v skladu s to uredbo. To poročilo se objavi in vključuje informacije o ocenjevanjih, izvedenih prejšnje leto, sklepnih ugotovitvah iz teh ocenjevanj in stanju v zvezi z ukrepi za odpravo pomanjkljivosti, ki so jih sprejele države članice. Komisija navedeno poročilo pošlje nacionalnim parlamentom. Svet o poročilu razpravlja in sprejme sklepe.

Člen 29

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicih na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011. Kadar odbor ne poda mnenja, Komisija ne sprejme osnutka izvedbenega akta in uporabi se tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.
4. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 8 Uredbe (EU) št. 182/2011 v povezavi s členom 5 navedene uredbe.

Člen 30

Pregled

Komisija pregleda uporabo te uredbe in Svetu predloži poročilo v šestih mesecih po sprejetju vseh ocenjevalnih poročil v zvezi z ocenjevanji iz prvega večletnega ocenjevalnega programa, sprejetega v skladu s to uredbo. Tak pregled zajema vse elemente te uredbe, vključno z delovanjem postopkov sprejemanja aktov v okviru ocenjevalnega mehanizma. Komisija navedeno poročilo predloži Evropskemu parlamentu.

Člen 31

Prehodne določbe

1. Prvi večletni ocenjevalni program v okviru te uredbe se določi do [1. novembra 2022] in se začne [1. januarja 2023].

   Pri tem programu se upoštevajo ocenjevanja, ki so že bila opravljena v okviru drugega večletnega programa, sprejetega v skladu z Uredbo (EU) št. 1053/2013, pripravi pa se kot nadaljevanje tega drugega večletnega programa.
2. Dokler se ne določi standardni vprašalnik iz člena 14 te uredbe, se uporablja standardni vprašalnik, sprejet v skladu z Uredbo (EU) št. 1053/2013.

Člen 32

Razveljavitev

Uredba Sveta (EU) št. 1053/2013 se razveljavi s [1. septembrom 2022].

Sklicevanje na razveljavljeno uredbo se šteje kot sklicevanje na to uredbo in se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge.

Člen 33

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od [1. septembra 2022].

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Predlog UREDBE SVETA o vzpostavitvi in delovanju ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma za preverjanje uporabe schengenskega pravnega reda in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1053/2013 z dne 7. oktobra 2013.

1.2. Zadevna področja

Razdelek 4 – Migracije in upravljanje meja

1.3. Naslov 11 - Upravljanje meja

Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša:

☐ **Nov ukrep**

☐ **Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa**[49]

☑ **Podaljšanje obstoječega ukrepa**

☐ **Združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep**

1.4. Cilji

1.4.1. Splošni cilji

Schengensko območje je podprto z obsežnim sklopom ukrepov, ki nadomeščajo odsotnost nadzora na notranjih mejah in učinkovito zagotavljajo visoko raven varstva. Splošni cilj tega predloga je zagotoviti, da države članice v celoti, pravilno in učinkovito izvajajo ta predpis, poznan kot schengenski pravni red, ki omogoča pravilno delovanje schengenskega območja.

Schengenski pravni red vključuje naslednje tri stebre:

(1) ukrepi na zunanjih mejah (upravljanje zunanjih meja);

(2) nadomestni ukrepi (skupna vizumska politika, policijsko sodelovanje, politika vračanja in schengenski informacijski sistem) ter zahteve za varstvo osebnih podatkov in temeljnih pravic ter

(3) trden spremljevalni mehanizem.

Splošni cilj te pobude je izboljšati schengenski ocenjevalni in spremljevalni mehanizem, ki predstavlja tretji steber. Cilj predloga je povečati učinkovitost mehanizma, tako da bi bil bolj prilagojen nenehno spreminjajočim se razmeram in hitrejši ter da bi lahko navedene razmere obravnaval pravočasno in ustrezno, ne da bi ga bilo treba naknadno pogosto spreminjati.

1.4.2. Specifični cilji

V skladu z delovnim programom Komisije za leto 2021 je ta predlog del cilja politike za spodbujanje evropskega načina življenja, zlasti pobude 34 schengenskega svežnja, točke (b) Spremembe uredbe o vzpostavitvi schengenskega ocenjevalnega mehanizma.

[49] Po členu 58(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

V skladu s členom 22 Uredbe Sveta (EU) št. 1053/2013 je Komisija v šestih mesecih po sprejetju vseh poročil v zvezi z ocenjevanji v okviru prvega večletnega ocenjevalnega programa (2015–2019) izvedla pregled delovanja Uredbe. Pregled je zajemal vse elemente Uredbe, vključno z delovanjem postopkov sprejemanja aktov v okviru mehanizma. Komisija je 25. novembra 2020 pregled predstavila v poročilu[50] in priloženem delovnem dokumentu služb Komisije[51]. V pregledu je bilo ugotovljeno, da je mehanizem že omogočil konkretne izboljšave pri izvajanju schengenskega pravnega reda v državah članicah. Vendar je bilo ugotovljenih tudi več pomanjkljivosti, ki jih je treba odpraviti:

(1) predolg postopek ocenjevanja (10–12 mesecev) in čas, v katerem morajo države članice izvesti priporočila (2 leti);

(2) pomanjkanje zadostnega števila strokovnjakov za sodelovanje v ocenjevanjih, pri čemer pet držav članic zagotavlja tretjino vseh strokovnjakov, in kronično pomanjkanje strokovnjakov na določenih področjih politike;

(3) neoptimalna uporaba in učinkovitost nenapovedanih obiskov ter drugih orodij za ocenjevanje in spremljanje, zlasti tematskih ocenjevanj;

(4) počasno nadaljnje ukrepanje in izvajanje akcijskih načrtov ter neobstoj celovitega in skladnega pristopa za spremljanje izvajanja;

(5) ocenjevanje zahtev glede varstva podatkov in ocena spoštovanja temeljnih pravic pri izvajanju schengenskega pravnega reda nista dovolj vključena v mehanizem.

V poročilu je navedeno, da bi se nekatere od teh pomanjkljivosti lahko odpravile na operativni ravni, za druge pa bi bile potrebne zakonodajne spremembe za razjasnitev in okrepitev obstoječih pravil in postopkov, da bi bil mehanizem popolnoma primeren za svoj namen.

Kot nadaljnji ukrep in v skladu s sklepnimi ugotovitvami prvega schengenskega foruma z dne 30. novembra 2020 je Komisija izvedla vrsto tehničnih posvetovanj z deležniki in pripravila oceno učinka, ki je priložena temu predlogu.

Na podlagi rezultatov teh pobud in sklepnih ugotovitev iz schengenskega poročila je Komisija opredelila naslednje specifične cilje, ki jih je treba obravnavati s sedanjim predlogom:

1. Specifični cilj št. 1: ***povečati strateško osredotočenost mehanizma in zagotoviti bolj sorazmerno in strateško uporabo različnih orodij za ocenjevanje in spremljanje:*** to naj bi bilo doseženo z ohranitvijo področja uporabe ocenjevanj, hkrati pa naj bi se izboljšala prilagodljivost ocenjevanj novim in nenehno spreminjajočim se razmeram z zagotavljanjem prožnejših pravil za načrtovanje programov in podaljšanim trajanjem ocenjevalnega cikla;

2. Specifični cilj št. 2: ***skrajšati in poenostaviti postopke, da bo proces učinkovitejši in uspešnejši, ter povečati medsebojni pritisk*** za obravnavanje predolgih postopkov in z njimi povezanega upravnega bremena. Predvideva spremembe pri sprejemanju odločitev, pri katerem je vloga Sveta osredotočena na politično pomembne primere, izboljšana pravila glede nadaljnjega ukrepanja in pomembne poenostavitve (na primer splošen preklic stopnje tajnosti ocenjevalnih

[50] Poročilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o delovanju schengenskega ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma v skladu s členom 22 Uredbe Sveta 1053/2013. COM(2020) 779 final.

[51] SWD(2020) 327 final.

poročil, manjša pogostost obveznosti poročanja s strani držav članic, nekateri zavezujoči roki za pospešitev procesa);

3. Specifični cilj št. 3: ***okrepiti ocenjevanje spoštovanja zaščitnih ukrepov na področju temeljnih pravic v okviru schengenskega pravnega reda*** z uvedbo ciljno usmerjenih ukrepov za boljše vključevanje varstva temeljnih pravic v mehanizem in njegovo racionalizacijo v odziv na dolgoletne pozive deležnikov;

4. Specifični cilj št. 4: ***optimizirati sodelovanje strokovnjakov držav članic in sodelovanje z organi, uradi in agencijami Unije ter sinergije z drugimi ocenjevalnimi in spremljevalnimi mehanizmi za bolj ciljno usmerjena, strateška in prilagojena ocenjevanja:*** to je potrebno za odpravo pomanjkanja usposobljenih strokovnjakov za ocenjevanje in neravnovesja v zvezi s prispevki držav članic, za boljšo uporabo razpoložljivih virov na nacionalni ravni in na ravni EU ter za izboljšanje sinergij z drugimi instrumenti. S predlogom se vzpostavlja letni stalni nabor strokovnjakov, ki ga upravlja Komisija, zagotavlja se prožnost glede velikosti skupin in povečujejo spodbude za sodelovanje. Predlagane spremembe povečujejo vložek in izboljšujejo usklajevanje z organi, uradi in agencijami Unije ter drugimi mehanizmi za nadzor kakovosti z izboljšano analizo tveganja, izboljšanim usklajevanjem in večjo udeležbo z novimi pravnimi obveznostmi.

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

Prosto gibanje je neločljivo povezano z našim evropskim načinom življenja, za njegovo ohranitev pa mora EU zagotoviti, da države članice pravilno in v celoti uporabljajo schengenski pravni red.

V zadnjih letih je bilo schengensko območje prostega gibanja na preizkušnji zaradi raznovrstnih izzivov, med katerimi so bile migracijske krize, teroristične grožnje in posledice širjenja COVID-19. Nove razmere, s katerimi se je srečevalo, so poudarile potrebo po izboljšanju strukture upravljanja in razpoložljivih orodij za nemoteno delovanje schengenskega območja. Za obravnavanje teh izzivov je predsednica Komisije Ursula von der Leyen v govoru o stanju v Uniji[52] leta 2020 napovedala novo strategijo o schengenskem območju za zagotovitev polno delujočega območja prostega gibanja oseb. Komisija je v novem paktu o migracijah in azilu navedla, da bo strategija združevala zakonodajne in operativne pobude za ustvarjanje močnejšega in odpornejšega schengenskega območja. Ta zakonodajna pobuda je sprememba mehanizma.

V Delovnem programu Komisije za leto 2021[53] je potrjeno, da je za ohranitev in izboljšanje delovanja schengenskega območja treba določiti nova pravila. V okviru cilja politike spodbujanje evropskega načina življenja Komisijo zavezuje, da predstavi schengenski sveženj (ukrep 34), katerega eden od sestavnih delov je sprememba uredbe o vzpostavitvi schengenskega ocenjevalnega mehanizma, ki bo sprejeta v drugem četrtletju leta 2021.

Ta predlog je ključni element nove schengenske strategije Komisije. Njegov cilj je zagotoviti, da države članice dejansko uporabljajo schengenska pravila, kar bi

[52] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/SPEECH_20_1655.

[53] COM(2020) 690 final.

okrepilo njihovo medsebojno zaupanje in prispevalo k dobremu delovanju območja prostega gibanja.

1.4.4. Kazalniki smotrnosti

Navedite, s katerimi kazalniki se bodo spremljali napredek in dosežki.

Za spremljanje doseganja predlaganih sprememb je bil pripravljen neizčrpen seznam kvalitativnih in kvantitativnih kazalnikov, ki bo uporabljen za pregled Uredbe.

Za merjenje področij upravne poenostavitve se predlagajo naslednji kazalniki:

- število sprememb ocenjevalnega programa;
- število razpisov za strokovnjake;
- število predlogov Komisije za priporočila;
- število priporočil Sveta;
- število ocen akcijskih načrtov (sporočila Komisije);
- število poročil o napredku.

Za merjenje uspeha na specifičen cilj, ki mu ustreza operativni cilj, so bili razviti naslednji kazalniki:

- število nenapovedanih in tematskih ocenjevanj (letno povprečje v ciklu) – specifični cilj 1;
- razprava o ugotovitvah ali stanju priporočil na ministrski ravni – specifični cilj 1;
- povprečno trajanje postopka ocenjevanja – specifični cilj 2;
- pomanjkljivosti, ugotovljene s schengenskim ocenjevalnim mehanizmom, ki jih je treba odpraviti do konca leta – specifični cilj 2;
- število opazovalcev agencije FRA v schengenskih ocenjevanjih – specifični cilj 3;
- število strokovnjakov, usposobljenih za temeljne pravice – specifični cilj 3;
- povprečno število strokovnjakov, potrebnih za ocenjevalni obisk – specifični cilj 4;
- delež imenovanih/potrebnih strokovnjakov – specifični cilj 4;
- število analiz tveganja ali drugih poročil – specifični cilj 4.

Komisija poleg tega razvija novo orodje informacijske tehnologije za posodobitev spremljanja izvajanja akcijskih načrtov v državah članicah. To orodje naj bi začelo delovati že leta 2021.

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

Splošni cilj schengenskega ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma je preveriti pravilno uporabo schengenskega pravnega reda in po potrebi priporočiti izboljšave in zagotoviti njihovo izvajanje.

Ohranjanje schengenskega območja kot območja prostega gibanja brez nadzora na notranjih mejah je odvisno od uspešnega in učinkovitega mehanizma za ocenjevanje ukrepov, ki jih je treba izvajati na zunanjih mejah EU, in nadomestnih ukrepov, katerih namen je zagotoviti prosto gibanje in visoko raven varnosti in pravice na območju brez nadzora na notranjih mejah.

Schengensko območje temelji na medsebojnem zaupanju držav članic v njihove sposobnosti, da v celoti izvajajo nekatere ukrepe na zunanjih mejah in nadomestne ukrepe na svojih ozemljih, ki omogočajo odpravo nadzora na notranjih mejah. Izvor schengenskega ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma je medvladne narave, saj mehanizem sega v devetdeseta leta prejšnjega stoletja, ko so bila ocenjevanja v celoti v pristojnosti držav članic, Komisija pa je sodelovala kot opazovalka. Schengenski pravni red je postal del okvira Evropske unije z začetkom veljavnosti Amsterdamske pogodbe leta 1999, ki je omogočil sprejetje pravne podlage trenutno veljavnega mehanizma s prenosom pristojnosti za njegovo usklajevanje in splošno organizacijo na Komisijo.

Od sprejetja uredbe o schengenskem ocenjevalnem in spremljevalnem mehanizmu[54] leta 2013 se je EU srečevala s številnimi novimi izzivi. Doživela je migracijsko krizo, kot je še ni bilo in katere posledice so nove razmere in vrsta terorističnih napadov. Srečala se je s pandemijo COVID-19, ki še vedno traja in onemogoča običajno vsakdanje življenje državljanov. Vse to je razkrilo, da veljavna pravila niso dovolj ustrezna, da bi schengenskemu območju pomagala obvladovati nove nastajajoče pritiske. Posledično je EU sprejela veliko število pobud, vključno z zakonodajo, na področju notranjih zadev, da bi pomagala učinkovito obravnavati nove nastajajoče potrebe.

Vendar se schengenski ocenjevalni in spremljevalni mehanizem ni spremenil, njegova sposobnost upoštevanja nedavnih sprememb zakonodaje in politike pa je bila na preizkušnji.

V skladu s členom 22 Uredbe Sveta (EU) št. 1053/2012 je Komisija izvedla analizo delovanja schengenskega ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma. Rezultati tega pregleda[55] so pokazali, da je mehanizem že dokazal veliko dodano vrednost in prispeval k boljšemu izvajanju schengenskega pravnega reda v državah članicah. Pri pregledu je bilo potrjeno, da države članice na splošno ustrezno izvajajo schengenski pravni red, resne pomanjkljivosti pa so bile hitro odpravljene. Kljub temu napredku je bilo v poročilu ugotovljeno, da v državah članicah še vedno obstajajo nekatere pomanjkljivosti in številne različne prakse, ki bi lahko vplivale na celovitost in delovanje schengenskega območja v prihodnosti.

Po napovedi predsednice Komisije Ursule von der Leyen, da bo predstavila novo schengensko strategijo, in razpravah na visoki politični ravni na prvem schengenskem forumu 30. novembra 2020 je Komisija izvedla poglobljeno oceno učinka in obsežna posvetovanja z deležniki. Rezultati kažejo, da je mogoče pozitivne učinke mehanizma dokončno potrditi in dokazati njegovo dodano vrednost. Vendar kažejo tudi, da je treba mehanizem, da bo uspešnejši in učinkovitejši, spremeniti tako, da bo sposoben obravnavati nastajajoče izzive in se prilagoditi novim razmeram. Kot rezultat izkušenj iz prvega petletnega ocenjevalnega cikla so bili za

[54] Uredba Sveta (EU) št. 1053/2012.
[55] COM(2020) 779 final.

izboljšanje njegovega praktičnega delovanja opredeljeni tudi nekateri postopkovni vidiki.

Na tej podlagi Komisija daje pobudo in predstavlja ta predlog. Predlagano uredbo je treba sprejeti v okviru posebnega zakonodajnega postopka v skladu s členom 70 PDEU.

1.5.2. Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.

Dodana vrednost EU pobude izhaja predvsem iz usklajenega sodelovanja držav članic, neposredno in prek Sveta, kar je trdna podlaga za vzpostavljanje medsebojnega zaupanja med državami članicami v primerjavi z ocenjevanji na ravni držav članic. Ocenjevanja, usklajena na ravni EU, olajšajo primerjavo praks izvajanja v državah članicah in oceno skupnih učinkov izvajanja v različnih državah članicah. Omogočajo tudi ugotavljanje pomanjkljivosti, ki izhajajo iz asimetrij in razlik pri izvajanju schengenskega pravnega reda, ki lahko ogrozijo celovitost schengenskega območja. Medsebojni pritisk, ki izhaja iz mehanizma, je lahko dodatna spodbuda za pravilno izvajanje schengenskega pravnega reda. Pobuda zmanjšuje tveganje, da bo nekaj držav članic nosilo nesorazmerno breme za delovanje mehanizma.

Cilj predloga je preusmeriti poudarek mehanizma na pomanjkljivosti, ki bi lahko imele škodljive učinke za dobro delovanje schengenskega območja kot celote. Vprašanja z omejenim področjem uporabe bi bilo treba obravnavati na nacionalni ravni.

Predlagani ukrepi ne presegajo tistega, kar je potrebno za doseganje splošnih in specifičnih ciljev ob upoštevanju načela subsidiarnosti, tako da določajo temelj za boljše usklajevanje z ocenjevanji, ki se izvajajo v okviru nacionalnih mehanizmov za nadzor kakovosti.

1.5.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

Ta predlog temelji na spoznanjih, pridobljenih pri izvajanju Uredbe Sveta (EU) št. 1053/2013, ki predvideva izvajanje schengenskih ocenjevanj na podlagi petletnega ocenjevalnega cikla. Po prvem ocenjevalnem ciklu, ki je zajemal obdobje 2014–2019, je Komisija ocenila doseženi napredek in ugotovljene pomanjkljivosti ter rezultate predstavila v schengenskem poročilu[56]. Pri pripravi tega predloga Komisija upošteva sklepne ugotovitve in priporočila iz tega pregleda ter stališča deležnikov, s katerimi se je posvetovala po prvem schengenskem forumu. Upošteva tudi nedavno sprejete Sklepe Sveta[57] o delovanju schengenskega ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma (Uredba Sveta (EU) št. 1053/2013) z dne 19. aprila 2021, ki potrjujejo ključno vlogo mehanizma pri zagotavljanju uspešne in učinkovite uporabe schengenskega pravnega reda in visoko raven medsebojnega zaupanja med državami članicami na območju prostega gibanja. Ti sklepi vsebujejo tudi poziv Komisiji, naj predstavi pobude za izboljšanje splošne učinkovitosti mehanizma, hkrati pa zagotovi njegovo prožnost.

56 COM(2020) 779 final.

57 https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7939-2021-INIT/sl/pdf.

1.5.4. Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

Komisija ta predlog predstavlja kot bistveni element schengenske strategije, ki poleg drugih dokumentov vključuje tudi politično sporočilo o schengenskem območju. Je nadaljevanje novega pakta o migracijah in azilu iz septembra 2020.

Ta predlog, ki predstavlja tretji steber upravljanja schengenskega območja, ne vpliva na zakonodajo, pomembno za prva dva stebra upravljanja schengenskega območja (zunanje meje in nadomestni ukrepi), temveč je njegov namen prispevati k njihovemu boljšemu izvajanju v državah članicah.

V zadnjih letih je vloga organov in agencij Unije, ki sodelujejo pri izvajanju schengenskega pravnega reda, postajala še pomembnejša. Da bi bil v predlogu ta razvoj upoštevan, je v njem do neke mere določeno ocenjevanje in spremljanje dejavnosti ustreznih organov, uradov in agencij Unije, če njihovo osebje izvaja dejavnosti v imenu držav članic.

Mehanizem zagotavlja trden pravni okvir, ki je tudi prožen, da lahko v celoti zajema nenehno spreminjajočo se zakonodajo o delovanju schengenskega območja. Ker se je ta zakonodaja v zadnjih letih dinamično spreminjala, kar je mogoče pričakovati tudi v prihodnje, je ta predlog zasnovan tako, da omogoča prilagodljivost mehanizma prihodnjim spremembam schengenskega pravnega reda, ne da bi bilo treba naknadno spreminjati pravila za njegovo ocenjevanje in spremljanje.

Nekateri pravni akti na različnih področjih politike, ki jih zajema mehanizem, vsebujejo lastna orodja za ocenjevanje in spremljanje. V predlog je vključeno zagotavljanje sinergij za preprečevanje podvajanja in najboljšo uporabo orodij za spremljanje v sektorju.

Ukrepi, ki imajo finančne posledice in so povezani s tem predlogom, so popolnoma skladni z večletnim finančnim okvirom. Ti ukrepi vključujejo financiranje ocenjevalnih obiskov strokovnjakov držav članic in Komisije. Ocenjevalni obiski v skladu z Uredbo Sveta (EU) št. 1053/2013 so se do zdaj financirali z ukrepi Unije v okviru Sklada za notranjo varnost/meje in vizumi. Ko bo predlagana uredba začela veljati, bodo ocenjevalni obiski, organizirani v okviru njenih pristojnosti, upravičeni do financiranja v okviru tematskega instrumenta za upravljanje meja in vizume. Poleg tega so države članice pri izvajanju priporočil za ustrezno obravnavo morebitnih ranljivosti ali tveganj, ugotovljenih po schengenskem ocenjevanju, dolžne uporabiti sredstva iz svojih programov v okviru instrumenta za upravljanje meja in vizume. Nazadnje, s podaljšanjem ocenjevalnih ciklov s pet na sedem let so omogočene boljše sinergije mehanizma z večletnim finančnim okvirom.

Predlog ne pomeni nobenega povečanja potrebnega financiranja v primerjavi s financiranjem ocenjevalnih obiskov v skladu z Uredbo Sveta (EU) št. 1053/2013. Vsebuje nova pravila, katerih cilj je izboljšati učinkovitost in uspešnost, da bi se z nespremenjenimi finančnimi sredstvi dosegli boljši rezultati.

1.5.5. Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

Cilj reforme je, da mehanizem postane učinkovitejši za vse udeležene strani (države članice, Komisijo, ustrezne organe, urade in agencije Unije). Z vidika sredstev je temeljni cilj bolje izkoristiti razpoložljiva sredstva, ne da bi bili poleg obstoječih potrebni dodatni človeški viri in proračunska sredstva.

Ključno je pojasniti, da mehanizem ni drag instrument. Dejansko Komisijo organizacija ocenjevalnih in spremljevalnih obiskov stane približno 2 milijona EUR letno.

Predlagana nova pravila za izvedbo ocenjevalnih in spremljevalnih obiskov vključujejo podaljšanje ocenjevalnih ciklov s pet na sedem let in zmanjšanje povprečnega trajanja obiskov in povprečne velikosti ocenjevalnih in spremljevalnih skupin. Te spremembe naj bi zmanjšale skupne stroške obiskov.

Komisija je ocenila, da se bodo stroški napovedanih ocenjevanj (ta so najdražja zaradi njihovega trajanja in števila vključenih strokovnjakov) v primerjavi s trenutnimi stroški zmanjšali za približno tretjino, in sicer zaradi skupnega učinka krajših obiskov, manjšega števila strokovnjakov (prožnost velikosti skupine) in manjšega števila napovedanih ocenjevanj (podaljšanje ocenjevalnega cikla). Prav tako je treba upoštevati, da je novi mehanizem zasnovan na način, da se ocenijo nove spremembe schengenskega pravnega reda, ki je v zadnjih letih opazno spremenil. Zato se bo učinkovitost novega mehanizma še dodatno povečala, saj bo ta ocenjeval več zakonodajnih obveznosti držav članic z nižjimi stroški v primerjavi s trenutno delujočim mehanizmom.

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

☐ **Časovno omejeno**

– ☐ od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,

– ☐ finančne posledice med letoma LLLL in LLLL za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma LLLL in LLLL za odobritve plačil.

☑ **Časovno neomejeno**

Izvajanje z obdobjem uvajanja po začetku veljavnosti, ki mu sledi izvajanje predloga/pobude v celoti.

1.7. Načrtovani načini upravljanja[58]

☑ **Neposredno upravljanje** – Komisija:

– ☐ z lastnimi službami, vključno s svojim osebjem v delegacijah Unije,

– ☐ prek izvajalskih agencij.

☐ **Deljeno upravljanje** z državami članicami.

☐ **Posredno upravljanje**, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

– ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,

– ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),

– ☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,

– ☐ organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe,

– ☐ subjektom javnega prava,

– ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor ti subjekti zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,

[58] Pojasnila o načinih upravljanja in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx.

– ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščeni za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,

– ☐ osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP na podlagi naslova V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.

– *Pri navedbi več kot enega načina upravljanja je treba to natančneje obrazložiti v oddelku „opombe“.*

Opombe

Komisija bo odgovorna za splošno upravljanje ukrepov, ki imajo finančne posledice in so neposredno povezani z operativnim izvajanjem Uredbe. Ti vključujejo predvsem financiranje organizacije obiskov za ocenjevanje in spremljanje, kot so stroški potovanj in nastanitve za strokovnjake držav članic in Komisije, vključno s strokovnjaki, ki imajo status opazovalca.

Ocenjuje se, da bo raven porabe v primerjavi s sredstvi, uporabljenimi za izvajanje obiskov za ocenjevanje in spremljanje v skladu z Uredbo Sveta (EU) št. 1053/2013, ostala nespremenjena.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Pravila za spremljanje in poročanje so določena v členih 28 in 30 predloga.

Komisija se zavezuje, da bo vsako leto za Evropski parlament in Svet pripravila celovito poročilo o ocenjevanjih, izvedenih prejšnje leto, sklepnih ugotovitvah na podlagi ocenjevanj in stanju v zvezi z ukrepi za odpravo pomanjkljivosti, ki so jih sprejele države članice. To poročilo se predloži nacionalnim parlamentom.

Na novo predlagani schengenski ocenjevalni in spremljevalni mehanizem bo deloval na podlagi večletnih ocenjevalnih ciklov, in sicer sedemletnih. Ko bo prvi cikel končan in šest mesecev po sprejetju vseh ocenjevalnih poročil v okviru tega cikla, bo Komisija izvedla pregled delovanja Uredbe.

Kot del ocene učinka in v skladu s pravili za boljšo pripravo zakonodaje je bil pripravljen neizčrpen seznam kvalitativnih in kvantitativnih kazalnikov, ki bo uporabljen za pregled Uredbe. Komisija poleg tega razvija novo orodje informacijske tehnologije za posodobitev spremljanja izvajanja akcijskih načrtov v državah članicah. To orodje naj bi začelo delovati že leta 2021.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

Na podlagi pozitivnih izkušenj pri izvajanju schengenskega ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma ter njegovega financiranja z ukrepi Unije v okviru Sklada za notranjo varnost/meje in vizumi z neposrednim upravljanjem Komisija predvideva ohranitev načel financiranja novega mehanizma. V skladu z novim večletnim finančnim okvirom ga bo podpiral tematski instrument instrumenta za upravljanje meja in vizumov z neposrednim upravljanjem.

2.2.2. Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

GD HOME je vzpostavil sistem notranjega nadzora, prilagojen njegovim posebnim značilnostim in okoliščinam, ter redno ocenjuje njegovo izvajanje in splošno delovanje.

GD HOME se doslej ni srečal z velikimi tveganji napak pri programih porabe sredstev. To potrjuje stalna odsotnost pomembnih ugotovitev v letnih poročilih Računskega sodišča.

Komisija v okviru neposrednega upravljanja podpira ukrepe, ki prispevajo k doseganju skupnih ciljev politike Unije. Eden od teh ciljev je pravilno, pravočasno in učinkovito izvajanje schengenskega pravnega reda v državah članicah, ki ga zagotavlja schengenski ocenjevalni in spremljevalni mehanizem.

Financiranje sedanjega mehanizma je bilo zajeto v ukrepe Unije v okviru Sklada za notranjo varnost/meje in vizumi za obdobje 2014–2020. Od leta 2021 bo prek neposrednega upravljanja zajeto v tematski instrument instrumenta za upravljanje meja in vizumov. Prihodnji spremenjeni mehanizem se bo še naprej financiral prek neposrednega upravljanja v okviru novega tematskega instrumenta.

2.2.3. Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)

Komisija si prizadeva doseči najvišje standarde finančnega poslovodenja. GD HOME je vzpostavil strog nadzor in jasne verige odgovornosti, da bi zagotovil, da se ta sredstva porabljajo v skladu z načeli dobrega finančnega poslovodenja in da stroškovno učinkovite kontrole zagotavljajo potrebna jamstva glede zakonitosti in pravilnosti osnovnih transakcij. Da bi Komisija dokazala svojo zavezanost najboljši porabi finančnih sredstev, Komisija kot enega od svojih strateških ciljev določa zelo nizko stopnjo napak. Da bi dosegel ta cilj, je GD HOME uvedel ukrepe za zagotovitev dobrega finančnega poslovodenja v celotnem upravljanju transakcij.

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe, npr. iz strategije za boj proti goljufijam.

GD HOME je razvil in izvaja svojo strategijo boja proti goljufijam na podlagi metodologije, ki jo je zagotovil OLAF, in v skladu s strategijo Komisije za boj proti goljufijam. Njegov cilj je zagotoviti, da bodo njegovi notranji nadzori, povezani z bojem proti goljufijam, v celoti usklajeni s strategijo Komisije za boj proti goljufijam in da bo njegov pristop k obvladovanju tveganj goljufij usmerjen k prepoznavanju področij, na katerih obstaja tveganje goljufij, in ustreznih odzivov.

V letnem poročilu o dejavnostih GD HOME za leto 2019 je bilo ugotovljeno, da postopki za preprečevanje in odkrivanje goljufij delujejo zadovoljivo, kar je prispevalo k zagotovilu o doseganju ciljev notranje kontrole.

Trenutno se strategija GD HOME pregleduje, da bi se uskladila s posodobljeno strategijo Komisije za boj proti goljufijam, hkrati pa se izboljšuje prilagajanje kontrol za boj proti goljufijam področjem politike in dejavnostim GD ter s tem povečuje njegova učinkovitost in uspešnost.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif.[59]	držav Efte[60]	držav kandidatk[61]	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
4	11 02 01 – Instrument za upravljanje meja in vizume	dif.	NE	NE	DA	NE

Pripomba: Opozoriti je treba, da se odobritve, zahtevane v okviru predloga, krijejo z odobritvami, ki so že predvidene v oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga, na kateri temelji uredba o instrumentu za upravljanje meja in vizume. V zvezi s tem zakonodajnim predlogom niso zahtevani dodatni finančni ali človeški viri.

[59] Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

[60] Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

[61] Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.

– ☑ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	4	Migracije in upravljanje meja

GD HOME			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	**SKUPAJ**
• Odobritve za poslovanje										
Proračunska vrstica[62] 11 02 01 Instrument za upravljanje meja in vizume	obveznosti	(1a)			2,005	2,005	2,005	2,005	2,005	10,025
	plačila	(2a)			2,005	2,005	2,005	2,005	2,005	10,025
	obveznosti									
	plačila									
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov[63]										
n. r.		(3)								
Odobritve za GD <…….> **za GD** HOME	obveznosti	= 1a + 1b + 3			2,005	2,005	2,005	2,005	2,005	10,025
	plačila	= 2a + 2b + 3			2,005	2,005	2,005	2,005	2,005	10,025

62 Po uradni proračunski nomenklaturi.

63 Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

• Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ		(6)								
Odobritve iz RAZDELKA 4 večletnega finančnega okvira **SKUPAJ**	obveznosti	= 4 + 6			2,005	2,005	2,005	2,005	2,005	10,025
	plačila	= 5 + 6			2,005	2,005	2,005	2,005	2,005	10,025

• Odobritve za poslovanje SKUPAJ (vsi razdelki za poslovanje)	obveznosti	(4)			2,005	2,005	2,005	2,005	2,005	10,025
	plačila	(5)			2,005	2,005	2,005	2,005	2,005	10,025
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ (vsi razdelki za poslovanje)		(6)								
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 6 večletnega finančnega okvira **SKUPAJ** (referenčni znesek)	obveznosti	= 4 + 6			2,005	2,005	2,005	2,005	2,005	10,025
	plačila	= 5 + 6			2,005	2,005	2,005	2,005	2,005	10,025

Razdelek večletnega finančnega okvira	**7**	„Upravni odhodki“

Ta oddelek se izpolni s „proračunskimi podatki upravne narave“, ki jih je treba najprej vnesti v Prilogo k oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga (Priloga V k notranjim pravilom), ki se prenese v sistem DECIDE za namene posvetovanj med službami.

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**SKUPAJ**
GD HOME									
• Človeški viri		n. r.		2,488	2,488	2,488	2,488	2,488	**12,440**
• Drugi upravni odhodki		**n. r.**							
GD HOME **SKUPAJ**	odobritve	n. r.							

Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira **SKUPAJ**	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	n. r.		2,488	2,488	2,488	2,488	2,488	**12,440**

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 7 večletnega finančnega okvira **SKUPAJ**	obveznosti			4,493	4,493	4,493	4,493	4,493	22,465
	plačila			4,493	4,493	4,493	4,493	4,493	22,465

3.2.2. Ocenjene realizacije, financirane z odobritvami za poslovanje

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in			**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	2025	2026	2027	**SKUPAJ**

realizacije ⇩	vrsta[64]	povprečni stroški	REALIZACIJE															
			število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število realizacij skupaj	stroški realizacij skupaj
SPECIFIČNI CILJ št. 1[65]; preprečiti vrzeli in povečati strateško osredotočenost																		
– realizacija	Letna razprava o ugotovitvah ali stanju priporočil na ministrski ravni		1															
– realizacija	Letno poročanje Komisije o mehanizmu		1															
Seštevek za specifični cilj št. 1																		
SPECIFIČNI CILJ št. 2: racionalizirati razdelitev nalog in pristojnosti ter poenostaviti in pospešiti proces in postopke																		
– realizacija	Povprečno trajanje postopka ocenjevanja – sprejetje ocenjevalnega poročila v 4 mesecih po ocenjevalnem obisku		4 meseci															

64 Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr. število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest …).

65 Kakor je opisan v točki 1.4.2 „Specifični cilji …“.

– realizacija	Število tematskih ocenjevanj na leto	0,142		–		–	1	0,142	1	0,142	1	0,142	1	0,142	1	0,142	5	0,710
– realizacija	Število strokovnjakov, ki sodelujejo pri napovedanih obiskih in ponovnih obiskih	0,005				–	338	1,601	338	1,601	338	1,601	338	1,601	338	1,601	1 687,5	8,005
– realizacija	Postopek nadaljnjega ukrepanja – države članice predložijo akcijski načrt za obravnavo priporočil dva meseca po sprejetju ocenjevalnega poročila		2 meseca															
Seštevek za specifični cilj št. 2								1,743		1,743		1,743		1,743		1,743		8,715
SPECIFIČNI CILJ št. 3: okrepiti izvajanje zaščitnih ukrepov na področju temeljnih pravic v okviru schengenskega pravnega reda																		
– realizacija	Število analiz tveganja ali drugih poročil na leto	4																
– realizacija	Število usposabljanj o temeljnih pravicah na leto	1																
Seštevek za specifični cilj št. 3																		
SPECIFIČNI CILJ št. 4: optimizirati sodelovanje																		

strokovnjakov držav članic in vključevanje organov, uradov in agencij EU itd.																		
– realizacija	Razmerje imenovanih/potrebnih strokovnjakov	1 ali več																
– realizacija	Orodje IT Koel	0,110					1	0,110	1	0,110	1	0,110	1	0,110	1	0,110	1	0,550
– realizacija	Število usposabljanj, vključno o temeljnih pravicah na leto	0,012		–		–	1	0,012	1	0,012	1	0,012	1	0,012	1	0,012	5	0,060
– realizacija	Usposabljanje o vizumski politiki	0,140		–		–	1	0,140	1	0,140	1	0,140	1	0,140	1	0,140	5	0,700
Seštevek za specifični cilj št. 4								0,262		0,262		0,262		0,262		0,262		1,310
SKUPAJ								**2,005**		**2,005**		**2,005**		**2,005**		**2,005**		**10,025**

3.2.3. Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.

– ☑ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	2021[66]	2022	2023	2024	2025	2026	2027	**SKUPAJ**
RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira			2,488	2,488	2,488	2,488	2,488	12,440
Človeški viri								
Drugi upravni odhodki								
Seštevek za RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira			2,488	2,488	2,488	2,488	2,488	**12,440**

Odobritve zunaj RAZDELKA 7[67] večletnega finančnega okvira								
Človeški viri								
Drugi upravni odhodki								
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira								

SKUPAJ			2,488	2,488	2,488	2,488	2,488	**12,440**

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge upravne odhodke se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

66 Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude. Nadomestite „N“ s pričakovanim prvim letom izvajanja (na primer: 2021). Naredite isto za naslednja leta.

67 Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

3.2.3.1. Ocenjene potrebe po človeških virih

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.

– ☑ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)								
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)				14,7	14,7	14,7	14,7	14,7
20 01 02 03 (delegacije)								
01 01 01 01 (posredne raziskave)								
01 01 01 11 (neposredne raziskave)								
Druge proračunske vrstice (navedite)								
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ)[68]								
20 02 01 (PU, NNS, ZU iz splošnih sredstev)				3	+ 3	+ 3	+ 3	+ 3
20 02 03 (PU, LU, NNS, ZU in MSD na delegacijah)								
XX 01 xx **yy zz** [69]	– na sedežu							
	– na delegacijah							
01 01 01 02 (PU, NNS, ZU za posredne raziskave)								
01 01 01 12 (PU, NNS, ZU za neposredne raziskave)								
Druge proračunske vrstice (navedite)								
SKUPAJ				**17,7**	**17,7**	**17,7**	**17,7**	**17,7**

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerazporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	Osebje AD: opredeliti, izvajati in usklajevati spremembe politike, zakonodajne in operativne spremembe v zvezi s schengenskim ocenjevalnim mehanizmom, upravljanjem zunanjih meja in schengenskim upravljanjem ter izvajanjem schengenskega pravnega reda na ustreznih področjih politike. Osebje AST: skrbeti za operativno in upravno podporo ter voditi poslovanje in načrtovanje schengenskega ocenjevanja. Osebje SC: zagotavljati operativno in upravno podporo enoti ter pomagati vodji enote.
Zunanji sodelavci	opredeliti, izvajati in usklajevati spremembe politike, zakonodajne in operativne spremembe v zvezi s schengenskim ocenjevalnim mehanizmom, upravljanjem zunanjih meja in schengenskim upravljanjem ter izvajanjem schengenskega pravnega reda na ustreznih področjih politike.

[68] PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

[69] Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

Predlog/pobuda:

– ☑ se lahko v celoti financira s prerazporeditvijo znotraj zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira;

Pojasnite zahtevano spremembo ter navedite zadevne proračunske vrstice in ustrezne zneske. V primeru pomembnejših sprememb med programi predložite Excelovo tabelo.

– ☐ zahteva uporabo nedodeljene razlike do zgornje meje v zadevnem razdelku večletnega finančnega okvira in/ali uporabo posebnih instrumentov, kot so opredeljeni v uredbi o večletnem finančnem okviru;

Pojasnite te zahteve ter navedite zadevne razdelke in proračunske vrstice, ustrezne zneske in instrumente, ki naj bi bili uporabljeni.

– ☐ zahteva spremembo večletnega finančnega okvira.

Pojasnite te zahteve ter navedite zadevne razdelke in proračunske vrstice ter ustrezne zneske.

3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

– ☑ ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb;

– ☐ je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto **N**[70]	Leto **N+1**	Leto **N+2**	Leto **N+3**	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			Skupaj
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo								

[70] Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude. Nadomestite „N“ s pričakovanim prvim letom izvajanja (na primer: 2021). Naredite isto za naslednja leta.

Sofinancirane odobritve SKUPAJ								

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

– ☑ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.

– ☐ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

☐ za lastna sredstva,

☐ za druge prihodke.

(2) navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice ☐

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude[71]						
		Leto **N**	Leto **N+1**	Leto **N+2**	Leto **N+3**	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)		
Člen …….								

Za namenske prejemke navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

Druge opombe (npr. metoda/formula za izračun posledic za prihodke ali druge informacije).

[71] Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.